

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Stev. 10.

V Ljubljani, dne 5 marca 1908.

Leto XXI

Zavarovanje.

V državnem zboru pride kmalu na vrsto zavarovanje za starost in onemoglost. Izvoljen je za to, da se posvetuje o tem, poseben pododsek 17 poslancev, ki so si izbrali za načelnika dr. Kreka. Ob ti priliki naj ob kratkem povemo zahteve kmečkega stanu glede na zavarovanje. Radi bi videli, ko bi se o teh stvareh posvetovali odbori naših kmečkih zvez in pošiljali primerne prošnje na deželni in državni zbor, ker je pri tako važni reči treba vsestranskega premisleka.

Zavarovanje ni drugega, nego na poseben način urejeno, vzajemno varčevanje. Zato je z bistvom zavarovanja nezdržljivo, če ga hočejo kapitalisti izrabljati v svojo korist. In vendar imajo sedaj bogatini svoj denar naložen v zavarovalnicah tako kakor pri drugih podjetjih, ter žanjejo od njega brez dela velike dobičke. Dokler se kmet ni zavedal svojega stanu, in dokler ni spoznal, kako potrebno je, da se združi s svojimi tovariši v političke in gospodarske namene, je bilo lahko. Združeni kmetje se pa ne bodo dali več odirati v nobeni reči ne, tudi ne pri zavarovanju. Za kmeta je treba urediti zavarovanje pri načelih vzajemnosti v tehle stvareh:

1. Zavarovanje proti ognju. V ta namen je treba izvršiti, kar ima tudi S. L. S. v svojem načrtu: to zavarovanje se mora postavno ukazati in deželam se mora dati pravica, da si določijo ali osnujejo svoje zavarovalnice, katere imajo potem edine pravico zavarovanja v dotičnih deželah. 2. Zavarovanje proti uimam. Toča, povodenj imata svoja žalostna pota. Kamor pride, pustita za seboj solze, dolgove, pomanjkanje. Država daje sedaj neznatne podpore v takih slučajih, ki se dele po volji gosposke. Pravico slikajo z zavezanimi očmi s tehtnico v roki. Tista pravica, ki

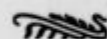
deli podpore ob uimah, ima pa navadno proste, odprte oči. Tu bi pomagale samo javne vzajemne zavarovalnice, ki bi jih morala izdatno podpirati država in posamezne dežele.

3. Zavarovanje kmečkih poslov za starost in onemoglost. Proti pomanjkanju poslov bi bilo to najizdatnejše sredstvo. Z veseljem moremo povedati, da se je vlada že izrekla, da se bodo tudi poljedelski in gozdni delavci privzeli k temu zavarovanju. Zavest, da ima posel tudi na kmetih zagotovljeno preskrbnino na stara leta, bo pač mnogo fantov in deklet obdržala na domačih tleh.

4. Zavarovanje užitka kmečkih gospodarjev. Žalostna reč! Zavoljo užitka, ki ga mora odrajtovati posestnik svojim staršem je vse polno preprirov in pravn. Vsaka pravda ima nekaj trdega na sebi; najhujše pa je, če se tožarijo osebe, ki so zvezane med seboj z najožjimi družinskimi vezmi; oče s sinom, sin z očetom. Take pravde parajo srca in more najnežnejša čuvstva, naravnost podivjajo ljudi. Koliko hudega bi se zabranilo na vse strani, ko bi onemogli oče ali mati dobivala letno preskrbnino iz javne zavarovalnice.

5. Zavarovanje dot. Ta reč se dozda še vse premalo povdarja. Grunti se uničujejo s tem, ker se med dediče dele, ali pa obremene z neznosnimi intabuliranimi dolgovi. Kdor prevzame zadolžen grunt, je revež vse svoje dni. Intabulirani dolgovi rastejo kot gobe po dežju. Na Kranjskem je bilo l. 1867 — 83 milijonov, 244 tisoč kron takih dolgov, na Koroškem 99 mil. 764.702, na Štajerskem 316 mil. 443 tisoč 102, na Primorskem 61 mil. 904.316 kron; l. 1899. pa na Kranjskem 127 mil. 583 tisoč 770 (torej so se pomnožili za več nego 53%), na Koroškem 127 mil. 250 tisoč 986 kron (torej za 27 in pol odstotka več), na Štajerskem 435 milijonov 294 tisoč 735 (za 37 in pol odst. več), na Primorskem

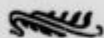
171.372.424 K, (za več nego 128 odstotkov več). To so grozne številke. Potemtakem gredo grunti v gotovo pogubo, če se kmalu in izdatno ne pomaga. Naši poslanci so v državnem zboru predlagali, na čelu jim vrli Povše, naj se prične z razdolževanjem. Kakor so se leta 1848 osvobodili grunti tlake in desetine, tako naj bi se sedaj s pomočjo države razbremenili intabuliranih dolgov, ki sesajo gruntom srčno kri. Razdolženje bi pa nič ne pomagalo, ko bi se v postavi ne zabranilo daljnje zadolževanje. Sicer bi bila pomoč samo za en rod; kasnejši posestniki bi zopet imeli kmalu enake dolgove. Vsled tega je pa treba skrbeti za sodediče. Sinovi in hčere, ki ne dobe grunta, ne morejo prazni od hiše. Zanje bi se moralo uvesti prisilno zavarovanje, po katerem bi se jim zagotovile posestvu primerne dote. Nikar naj se ne trdi, da bi to ne bilo mogoče. Kmečki gospodar bi, rešen intabuliranih dolgov, plačeval mnogo manj zavarovalnine in vendar bi imeli njegovi otroci več od grunta, nego sedaj. Seveda se pa mora z vzajemnim delom in s pametno politiko preskrbeti, da bodo kmetški dohodki večji nego so sedaj. Še je čas! Kmetje, na noge! Stranka, ki ji pripadate, je krepka in s skupnimi močmi se vse doseže.

Deželnozborske volitve po [kranjskih mestih.

28. februarja so se vršile po naših mestih deželnozborske volitve. S. L. S. se teh volitev oficijelno ni udeležila razun v Idriji, kjer je kandidirala ondotnega dekana g. Mihaela Arko, ki je prišel v ožjo volitev z liberalnim učiteljem Ganglhom. O izidu poročamo prihodnjič. Pripomniti mo-

ramo, da so pri tej volitvi odločevali socialni demokratje, ki so dobili že pri prvi volitvi 72 glasov. Po drugih mestih je za enkrat še zmagala z največjim naporom liberalna stranka. Bila je to jako klavrna zmaga, katere se liberalci ne morejo veseliti. Še enkratne volitve in reklo se bo tudi po mestih: liberalna stranka je za vedno ob tla. S svinčnikom v roki si lahko liberalci izračunajo svoj konec. — Vrlo lep napredek je dosegla S. L. S. po mestih. Meščanstvo vedno bolj uvideva, da je liberalizem glavni nasprotnik vsakega resnega dela, zato se je jelo obračati od njega. Da se ga ni že sedaj popolnoma otrešlo, je vzrok uradništvo, ki v svoji veliki večini podpira liberalno politiko na veliko škodo meščanstva. Da je S. L. S., ki je podpirala vse samostojne kandidate po mestih, v resnici lepo napredovala, nam kažejo številke, ki jih tu priobčujemo: Vrhniko-Postojna-Lož. Na Vrhnikih je dobil Verbič 110, Lenarčič 40 glasov. V Postojni Verbič 49, Lenarčič 121. V Ložu Verbič 14, Lenarčič 33 glasov. Skupno: **Verbič 173, Lenarčič 194.** Liberalni Lenarčič je zmagal samo z večino 21 glasov. V tej skupini so liberalci silno nazadovali. — Kranj-Škofja Loka. Kranj: Pavšler 83, Pirc 126, Hafner en glas. Škofja Loka: Hafner 73, Pirc 46, Pavšler 3 glase. Skupno: **Protoliberalna kandidata 160, liberalci Pirc 172 glasov.** Liberalni kandidat je zmagal samo z večino 12 glasov. — Radovljica-Tržič-Kamnik. Radovljica: Detela 40, Vilfan 56, neveljaven en glas. Tržič: Detela 54, Vilfan 47 glasov. Kamnik: Detela 69, dr. Vilfan 99 glasov. Skupno: **Detela 163, Vilfan 202 glasa.** Vilfan je torej zmagal z večino 39 glasov. — V dolenskih mestih je zmagal disciplinirani notar **Plantan.** Tu ni bilo nobenega protikandidata. — V okraju Kočevje-Ribnica je zmagal **dr. Eger** s 149 glasovi, propadel je ribniški liberalci Višnikar z 90 glasovi. — V Ljubljani je to pot pod silnim pritiskom in terorizmom zmagala liberalna magistratna klika z **dr. Tavčariem** in **dr. Trillerjem.**, ki sta dobila po 1468 oziroma 1395 glasov. Protikandidata dr. Gregorič in dr. Ravnihar sta ostala v manjšini z 940 oziroma 909 glasovi. Socialna demokrata Kristan in Petrič sta dobila 119 oziroma 105 glasov. Tudi v Ljubljani je od zadnjih volitev lepo napredovala S. L. S. — V trgovski in obrtni zbornici sta bila izvoljena za poslanca liberalca **dr. Novak** in stavbenik **Filip Supančič.** — S. L. S. se po vsej pravici veseli lepega napredka, katerega je dosegla s svojim vestnim delom tudi po mestih. Dan popolne zmage tudi po mestih ni več daleč. Naprej!

Političen pregled

ZAVAROVANJE ZA STAROST IN ONEMOGLOST.

Poročali smo že o predlogu za splošno zavarovanje, ki so ga postavili krščanskosocialni poslanci vladi. Vsled njihovega vpliva je ta stvar sedaj že skoro dogotovljena.

Zavarovati ne namerjajo le tovarniških delavcev, temveč tudi poljske in gozdne delavce, pozneje pa tudi male obrtnike. Načrt zavarovanja je vlada že izdelala, a kdaj se bo z njim pečala poslanska zbornica, še ni popolnoma gotovo. Kajti ta predlog mora še prej krožiti po vseh osrednjih uradih in po ministrstvih. S tem bi se zavarovanje precej zavleklo in zato pozivljajo naši poslanci vlado, naj zadevo reši kakor hitro mogoče. — Preden pride kak važen predlog v poslansko zbornico, se navadno posvetujejo zastopniki raznih strank o njem v odseku, ki se posebej izvoli v ta namen. Zato se je tudi sedaj sestavil poseben pododsek, ki bo proučeval načrt o zavarovanju. Veseli nas, da je izvoljen za načelnika v zavarovalnem pododseku naš poslanec dr. K r e k. Njegovo ime nam je zagotovilo, da bo načrt zavarovanja za nas, zlasti naše gozdne delavce zelo ugoden.

LOTERIJA.

Ko je proračunski odsek obdelal tobak, se je lotil proračuna za loterijo. Kakor tobak, tako je tudi loterija izključna posest države in ji nosi vsako leto precejšnje dohodke. Tako je vlada preračunala dobiček, ki ga misli imeti v tekočem letu od loterije, na 12 milijonov kron. To so sicer lepi denarji, pa so vendar pravzaprav le davek, ki ga plačuje ljudstvo državi popolnoma po nepotrebnem. Kajti znano je, da vsled loterije marsikdo obuboža, a nihče ne obogati. Zato je poročevalec predlagal, naj država opusti sedanj način loterije. Da bi se je pa ljudje počasi odvadili in da ti veliki dohodki državi ne usahnejo naenkrat, naj vlada opusti vsako leto deset del kolektur; tako bi loterija v desetih letih popolnoma izginila. Z večino dveh glasov so poslanci sklenili, da se izpelje Malikov načrt. Finančni minister dr. Korytovski je izjavil, da načeloma ne zagovarja loterije, vendar je ne more opustiti, dokler drugod ne dobi pokritja za loterijske dohodke. Sicer pa, dostavi minister, loterijske ženske imajo svoje veselje in bi se uprle z vso odločnostjo zahtevati, ko bi veljalo ljudsko glasovanje. Ko je pred leti pokojni dr. Roser z vso silo zahteval odpravo loterije, je tedanji finančni minister dobil na stotine pisem loterijskih ženic, naj tega ne stori.

VOLITVE NA HRVAŠKEM.

Dne 27. in 28. februarja so se vršile na Hrvaškem volitve za deželni sabor. Novi ban Rauch je upal, da s silo in s pomočjo svojih uradnikov dobi vladno večino, s katero bi potem nemoten delal krivice hrvaški kraljevini. Pa se je strašno zmotil! Dasi je pošiljal na volišča cele kompanije vojakov, dasi je vse sebi neljube osebe zapiral, dasi je delal on in njegovi uradniki z vsemi silami, je vendar doživel strašen poraz: Niti enega samega vladnega poslanca ni mogel spraviti v zbornico. Vsi trije sekcijski načelniki njegovi, ki naj bi bili nekaki generali Rauchovega štaba v saboru, so propadli. Pa tudi noben kandidat Rauchove stranke ni prodrli. Tudi minister Josipovič je sramotno propadel. Hrvaško-srbska koalicija ima dosedaj 55 po-

slancev, stranka Starčevićeva 23, pri ožjih volitvah dobi še dva. V Zagrebu je vse radostno. Vesele pesmi se čujejo, ponos zmage sije vsem z obraza. Dasi sta se tudi v Zagrebu borili med seboj dve hrvaški stranki — koalicija in Starčevićanci — vendar je radost nad porazom vlade združila danes vse v svečanem čuvstvu. Zbrala se je množica, ki je šla v sprevedu po mestu ter je priredila grofu Kulmerju in poslancu Šurminu prisrčne ovacije.

NASI OBDOJEN.

Italijanski minister Nasi, ki je poneveril vladi cele milijone, je bil sedaj po večmesečni preiskavi od senata obsojen na 11 mesecev 20 dni ječe in je za dobo štirih let izključen iz vseh javnih služb. Nasi je pa kljub svojim goljufijam v Italiji še zelo priljubljen. Po celi Italiji so se vršile demonstracije, ko se je zvedelo za obsodbo, 91 poslancev je podpisalo prošnjo, da se Nasi pomilosti.

STESELJ — POMILOŠČEN.

Bivši poveljnik Port Arturja, general Steselj, ki je bil pred kratkim vsled predaje Port Arturja obsojen na smrt, bo sedaj od cesarja pomiloščen na kratek trdnjavski zapor. Ker je Steselj brez lastnega premoženja, bo užival pokojnino, katere visokost bo določil car. Steselj je bil te dni pri cesarju v avdijenci, ki se je zanj dobro izšla.

AMERIKA SE PRIPRAVLJA.

Amerika zgradi na Manili, glavnem mestu otokov Filipinov, največjo trdnjavo na Daljnem Vzhodu. V prihodnjih treh letih bo vse pripravljeno, da se prično graditi utrdbe. Manila postane ena najstrašovitih trdnjav Daljnega Vzhoda.

PORTUGALSKA.

Iz Portugalske poročajo, da je redarstvo našlo listine, ki dokazujejo, da je bila nameravana nova zarota proti kraljevi družini. Vlada je ukrenila izredne navedbe v varstvo kraljeve družine, ter čuva palačo zelo strogo. Kralj Manuel dobiva dan na dan mnogo pretilnih pisem, v katerih se mu grozi s smrtjo, če se ne odpove prestolu.

NAPAD NA PERZIJSKEGA ŠAHA.

Perzijski šah se je 27. pr. m. peljal z velikim spremstvom na svoje posestvo v Došentefu. Ko so bili v neki uici na koncu mesta, vrgel je nekdo s strehe neke hiše dve bombi. Ena se je razletela v zraku, druga pa je padla pred avtomobilom na tla, ter ranila in raztrgala mnogo ljudi. Šah ni bil nič poškodovan, ker bombe njegovega voza niso zadele. Policija je zaprla mnog ljudi. Trdi se, da je v napad zapletena cela vrsta ljudi.

NAPAD NA PREDSEDNIKA ARGENTINSKE REPUBLIKE.

Ko se je predsednik argentinske republike 28. pr. m. pokazal na cesti, hotel se peljati na sprehod, je vrgel neki 23letni Argentinec proti predsedniku bombo, ki pa ni eksplodirala. Aretirane so štiri osebe.

Najnovejši dogodki.

Laška zbornica je odklonila z veliko večino predlog socialističnega poslanca Bissolatija za odpravo veronauka iz šol. Stariši smejo zahtevati po šolah veronauk v vseh občinah, kjer imajo večino.

Vojno sodišče v Peterburgu je obsodilo na smrt nekega poljskega žida in neko žensko, ker sta nameravala umoriti velikega kneza Nikolaja.

Pretep. Na hodniku laške zbornice v Rimu sta se stela 70letni senator Pierantoni in poslanec Mirabelli. Senator je pripeljal gorko zaušnico poslancu, ki je prijel Pierantonija za brado in mu več las poruval.

V rudokopih v Mehiki se je izvršila velika eksplozija, pri kateri je bilo ubitih nad 90 delavcev.

V Velikem Varadinu so prišli na sled nekemu samomorilnemu klubu, čigar udje so sklenili se usmrtiti tekom enega leta.

Mladeniška organizacija.

Pisma mladini.

XIV.

Apostolat lajka! To naj bo sedaj program mojih pism. V dosedanjih svojih pismih sem govoril o vzvišenem zgledu, ki naj bi bil mladini pri samovzgoji, pri vzgoji do značajnosti in poštenosti. Sedaj pa nameravam govoriti o delu, ki se ga naj loti naša mladina, pošteno in značajno vzgojena, v društvu in doma. Predno pa pričnem, Vam povem, bratje, resnično dogodbo, ki se je zgodila nedavno v nekem našem društvu. Na Gorenjskem, tam kjer so fantje kot trn, tam kjer je mladina zdrava in trdna kot skala v gori, tam kjer so značaji kot jeklo, tam nekje leži prijazna vas, ljubka kot en sam dom poštene družine. Lepega predpomladanskega dne zapušča enega izmed teh domov v vasi mladenič postaven kot jelka v gozdu, toda s kaljo bolezní v sebi. Zadel ga je nesreča bolezní, ki zahteva, da se mlado telo podvrže nevarni operaciji. Sestra in mati mu stiskata s solzami v očeh roke, oče komaj premaguje žalost, ki mu tare srce, mladeničevo srce pa se krči pod težo bridkosti, katero olajšuje samo majhen up, da vidi kdaj še domače. V mesto gre v bolnišnico. Kdo ve, ali se vrne še kdaj? S silo premaganja se odloči od domačih, skrvavečim srcem jim izreče zadnji pozdrav. »Marija te blagoslovi, dragi sin.« govori mati in sestra še bolj zaplaka. Kdo ve, ali se vidimo še kdaj? Kdo ve, ali se snidemo zopet pri domačem ognjišču? Ta vprašanja povečujejo mladeničevo žalost, ko stopa skozi vas. S povešeno glavo stopa po poti, katero je hodil tolikokrat zdrav in vesel. Z neizrečno žalostjo v srcu se poslavlja od doma, v katerega prihaja pravkar vesela pomlad; pomlad v naravi, pomlad v srcu mladine. Pri njem pa samo žalost, pri njem pa samo boleš. Tam zunaj vasi

obstoja. Tri pota. Ena proti cerkvi, ena proti društvenemu domu, tretja pa iz vasi v mesto. Vse je prazno in tiho, samo nebeško solnce obseva ljubko in prijazno hram božji vrhu griča. Pri pogledu na ta dom pa zaplaka tudi ranjeno srce mladeničevo. Tam gori cerkev, tu doli društveni dom. Dve poslopji, ki sta bili neločljivo združeni z življenjem mladeniča. Dva kraja, kamor je zahajal najraje. Danes pa se poslavlja. Srce, polno bridkosti prekipi bolesti. Dolgo stoji na križpotu in plaka naš mladenič. Bog ve, ali se vidimo še kdaj, ti sveti hram božji? Bog ve, ali se vidimo še kdaj, ti moj dragi dom, društveni dom? Še enkrat za slovo stopi mladenič na grič v cerkvico in pomoli globoko prošnjo pred kipom Nje, ki je pribežališče žalostnih. Še enkrat se ozre na napis na vratih društvene hiše: »Z Bogom za slovensko ljudstvo,« potem pa nastopi težko pot, tretjo pot v mesto. Od tam doli pod klancem pa pošlje še zadnje pozdrave nazaj: domači hiši, cerkvi na griču in društvenemu domu.

Trije domovi so to, ki so našemu mladeniču najsvetejši, ki so mu vse. Naj bi bili ti trije domovi vsakemu našemu mladeniču vse! Oglejmo si zato življenje in delovanje v teh domovih. Pazimo posebno na to, kakšno delo apostola izvršuje lahko vsak naš mladenič v vsakem teh domov.

IZ ODSEKOV.

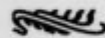
Št. Vid nad Ljubljano. Letošnji pregled telovadbe nam kaže, da je bilo v mesecih januarju in februarju 48 telovadnih ur, pri katerih je bilo navzočih skupno 560 članov. Povprečna udeležba v uri je 20 članov. Zadržanih je bilo skupno 190 telovadcev. — Dohodkov je bilo 142 K, izdatkov pa 121 K. — Uniformo smo že tudi naročili in minulo nedeljo se nam je eden članov že predstavil v njej. Lična obleka nam ugaja tako, da se bomo tudi drugi podvzivali. Na zdar!

Tržič. Ljubljanski vaditeljski zbor je poslal za deset dni vaditelja br. Pavlina v Tržič k ondotnemu odseku kot učitelja. Tržiški telovadci so pokazali s svojo vztrajnostjo, s katero so posečali telovadne ure dan na dan, toliko navdušenja, da smo ponosni na te vrle mladeniče. Le tako naprej! Temelji za tehnično delo so dani. Vztrajajte in gradite si na teh temeljih ponosen dom Vašega dela in napredka. Na zdar, vrli bratje! Prihodnji ali morda že ta mesec pridemo k Vam zastopniki vseh telovadnih odsekov.

Celje. Preteklo nedeljo se je ustanovil v Celju telovadni odsek ondotnega izobraževalnega društva. Gospod vikar Gorišek je na ustanovnem občnem zboru jasno očrtal nalogo telovadnega odseka. Brat Ludovik Schöff je tolmačil pravila in prav primerno razložil, kakšen naj bo red in delo v telovadnici. Br. Franc Puc, tajnik »Zveze telovadnih odsekov« v Ljubljani, je govoril o pomenu in namenu telovadbe in o važnosti telovadske organizacije. — Občni zbor je bil številno obiskan in pristop k telovadnemu odseku je naznanilo nad 35 telovadcev. — Novemu telovadne-

mu odseku v Celju kličemo krepak in telovadski: Na zdar!

Trbovlje. Naši telovadci so telovadili meseca svečana 16 ur. Povprečni obisk vsako uro je znašal 14 do 17 telovadcev. Poleg tega se je telovadilo nekaj prostih ur. Telovadi se v sledečem redu: prvi dve uri v tednu se vadijo proste in redovne vaje ter ročke, drugi dve uri pa na orodju. Pri rednih sejah se obravnavajo vse tekoče zadeve. Meseca svečana so pristopili trije novi člani, katere iskreno pozdravljamo. Nekaterim starejšim telovadcem pa je moral načelnik prepovedati obisk telovadnih ur. Ali je bilo to potrebno? Tega nam ni treba razmotrivati, kajti načelniku našemu zaupamo, ker on dobro pozna vse mladeniče in je gotovo svoja dejanja dobro prevdabil. Disciplina v telovadnici, pošteno obnašanje izven telovadnice, to je predpogoj in temelj našemu lepemu delu. Vsem zvestim, delavnim bratom: Na zdar!

Listek.

Družina.

Novela. Spisal Ant. Erjavec.

(Dalle.)

Težko je bilo gospodarju v duši, ker je čutil resnico ženinih besed. Vendar ga je bilo sram pred sosedi, da bi odjenjal in bi dejal: »Resnico govori Barba. Tisti pojdi za srečo in kruhom, ki vas ne vežejo vezi in dolžnosti do žene in otrok. — Žena ne potrebuje samo denarja in belega kruha, ampak tudi ljubezni in pomoči, ki jo potrebuje dan za dnem. Otroku ne zadostuje topla suknja in vsakdanje jelo — treba mu je tudi očetovskega srca in gorkega pogleda.« Tako je čutil Matevž v srcu in tako bi tudi povedal sosedom nocoj. A kaj bi mu rekli možakarji in fantje? »Matevž, ti si baba in dedec. Barba zajoka, in raztopi se v tebi vsa moška volja. Sram te bodi, Matevž.« Tako bi rekli vsi, ki bi ga slišali in završalo bi od hiše do hiše: »Košar si ne upa v Ameriko. Baba ga strahuje.« — Zato je Matevž moško stopil pokonci pred ženo in ji zapovedal:

»Barba, jaz sem gospodar v hiši! Storim, kar hočem. Po svetu pojdem, da narežem belega kruha tebi in sebi in Katarinki. To se pravi skrbeti za družino: da lakote ne trpi in od gladu ne pogine. Kajne, vi moške in fantje?«

»To je res, oče Košar. Zvrnimo ga, kar ga je na mizi, na zdravje vaše in na srečo, ki vas čaka kdovekde,« dé Robavs in poplakne kozarec. Barba si zakrije s pripasom oči in se opoteče proti peči. Kmet Balant kaže z debelim kazalcem za njo:

»Glej, Matevž, dobro ženo imaš, ker tako joka za teboj. Vredna je, da zaradi nje rešiš dolgovo hišo in dom. Dve leti in potem se vrneš s polno možnjo. Živela bode ta do smrti kakor oče Adam in mati Eva v paradižu.«

»Dobro si rekel, Balant,« pritrjujejo gostje in vstajajo pokonci, da bi odšli, ker je ura že pozna. Tedaj zastavi Robavs veljavno besedo:

»Počakajte, fantje, ker se spodobi, da zapojemo še eno, predno udarimo zadnji-krat v roke. Tisto zapojmo: »Jaz moram it'...«

Zapeli so fantje:

»Jaz moram it'
jaz moram it',
jaz moram it'
od vas.«

»»Ne hod od nas,
ostan' pri nas,
pri nas je
kratek čas.««

»Jaz moram it',
jaz moram it',
jaz moram it'
od vas!«

Tako žalostna je bila pesem in globoko v srce segajoča, da so prišle solze v oči. Segli so dlan v dlan in voščili srečo in božji blogoslov po dolgi in starodavni navadi. Gospodar je molčal in odprl duri, ki so žalostno zaječale v tečajih. Gostje so odšli s povešenimi ramami in težkimi stopinjami iz hiše slovesa. Košar si je obrisal oči.

Ostala sta v hiši samo Barba in Matevž. Barba je ihtela pretresljivo:

»Matevž, poslušaj me in ne ubogaj zapeljivcev. Ali ne veš, kako stoje naši računi? Ako greš z doma, pa bo v enem letu polom.«

»Dobro vem; zato pa je treba, da si kmalu nakupim denarja in ga pomolim Štefinu pod nos. Potem nas ne bo več strahoval ta zelenec, ta skopuh.«

»Pa če v enem letu ne bo nazaj netebe ne denarja?«

»Pridem prav gotovo. V teh žilavih rokah čutim jakleno moč, in z njo si bom prislužil dom, ki danes pravzaprav ni moja lastnina. Barba, ti boš še spoštovana gospodinja in hiša naša bo postala čedna, z opeko krita in belo pobeljena.«

»Bojim se, Matevž, in težko mi je, da greš. Kako me bo strah pred Štefinom, ko pride izterjovat dolgove. Komaj si bom upala pogledati proti njegovi hiši — Matevž, zakaj me zapuščaš?«

Proseče je govorila žena, in lepo so se ji svetile solze na trepalkah. Matevžu je bilo mehko pri srcu in bal se je izreči trdo besedo njej, ki jo ljubi z vso dušo. Barba je nadaljevala:

»In prišel bo, kakor zadnjič, pa bo razbil z roko po mizi in tolkel s škornji ob tla. Oh, Matevž — ostani, da me boš varoval pred to človeško zverjo!«

Košarju so se bliskale oči. Stisnil je pest v jezi in maščevalni želji.

»Mu že pokažem, ko se vrnem iz Amerike. Naša hiša mu ne bo hlapčevala nikoli več.«

Barba je dalje pripovedovala v solzah:

»Zadnjič je vrgel debelo poleno za Katarinko, ko je — o to nesrečno dekle —

ko je podila kokoši po njegovem dvorišču. Katarinke ne more videti z lepim očesom. Ves zabuhel postane v obraz, in kri — Matevž, za božjo voljo te prosim: nikar ne hodi! Doma delaj za žive in mrtve! Tudi jaz bom delala in hodila v dno, pa si bom pomagali počasi. Magari, če mi tudi okrvave roke od dela — da le ti ostaneš pri nas. Matevž, moj mož si — —«

Prijela je Košarja za roko in se naslonila nanj, kakor se nasloni šibka vinska trta na kolec. Živo ji je stopila pred oči suha in koščena postava bogatega Štefina. Ves zelen je v lice, brado ima čudno poraščeno in hudobija mu gleda iz drob- nih, živih oči. Rame ima sklonjene in kolena se mu tresejo.

Barbo je postajalo skoro strah. Premislila je, kako bo zvečer sama s slaboumno hčerko Katarinko sedela doma in bo zmiraj črna tema kakor v grobu. Zažvenketalo bo okno, in skočila bo pokonci, vsa trepetajoča od strahu.

V teh mislih se je tesneje privila k možu. Košar je uganil njene misli; zato je dejal:

»Saj se kmalu privadiš samoti in strahu, potem bo pa boljše. In jaz ti bom pisal iz Amerike, vsak teden ti bom pisal in priložil bom nekaj denarja za potrebo — Le ostani pridna in zvesta, pa spomni se večkrat name in — moli zame!«

Barbi je postajalo lažje okrog srca po teh besedah. Le podoba Štefinova ji ni hotela izpred oči. S trepetajočim glasom je vprašala:

»In kaj naj rečem in storim, kadar pride Štefin izterjovat dolgove? — O, na kolenih ga bom prosila, naj se usmili naše revščine, ki je nisva zagrešila midva, in naj nam ne stori sramote, da bi nas kot berače spodil po svetu. Tako bom storila. Ali bo prav, Matevž?«

»Ha - ha«, je siknil Košar. »tega ne stori nikoli! Ne poklekuj pred oderuhom kakor pred Bogom! — Barba, ogiblji se Štefinove hiše kolikor mogoče! Prvi mesec, če mi Bog da srečo, ti pošliem kupček denarja, in brez odlašanja ga odštej Štefinu. Tako boš potolažila njegovo skopost. — Tudi Katarinko varuj pred njim kakor golobico pred jastrebom. Ona mu je vzbudila spečo vest v srcu, zato jo on sovraži v svoji duši. Toda ti, Barba, čuvaj z materinsko skrbjo nad njo — hčerko-nesrečnico. Barba, ali boš izpolnila mojo voljo vselej in povsod?«

»Matevž, ali dvomiš nad menoj? — vpraša žena z objokanim in tiho vdanim glasom.

»Nikdar nisem dvomil, Barba. — Zdaj pojdiva k počitku. Čas je že.«

V tem času je ležal na svislih v mrvi domači pastir Aleš. Spati ni mogel. Premišljal je z jezo in zlobnostjo v srcu, kako ga je nocoj domača hči Katarinka vlekla za ušesa in spodila od peči. On pa ni smel udariti po njej, ker je mlajši in bi bil sicer tepen. Ampak pokaže ji ob prvi priliki, da ima tudi on svoje pravice pri hiši. Če jih še nima, pa mu jih še bodo pridobili Štefinovi oči. Saj so ga že dostikrat klicali k sebi in mu govorili: »Ako ti store pri Ko-

šarjevih kaj žalega, pridi in povej meni. — Dober dečko si, in postaven junak, vreden svojega očeta, ki ga ne poznaš. Krepek korenjak! Sedi za mizo, da ti prinesem kruha in prigrizka nekoliko. O ti dečko — —!« Pogostili so ga in mu za malho naložili jabolko in debelo zagozdo ajdovega kruha.

Vsega tega se je spominjal pastir Aleš nocoj. Sklenil je, da pojde zopet jutri k Štefinu. Vse težave in križe bo potožil, posebno pa tisto o Katarinki. Radi ga bodo imeli oče Štefinovi in pohvalili ga bodo kakor še nikoli doslej. Katarinko pa bodo kaznovali z debelo gorjačo, da bo pomnila dan in uro, po je vlekla pastirja Aleša za ušesa.

Tako je mislil in tuhtal pastir Aleš dolgo v noč. Jeza ga je trla, ko se je spominjal razposajene Katarinke. In v veselju in sreči se mu je tajalo srce, ko je razmišljal o očetu Štefinu, o jabolkih in o sladkem ajdovem kruhu.

Pastir Aleš ni vedel, ni slutil, da je skopuh Štefin njegov nepoznani — oče.

V Lurd!

Nekako potrtega sem se čutil, ko smo stopili pred cerkvijo Brezmadežnega Spočetja Marijinega z vozov, da bi opravili v tem svetišču svojo večerno pobožnost. Morda je bila to posledica tega, ker sem celo pot premišljeval dogodek z malo deklico in žalostne italijanske razmere. Človek postane skoro malodušen, ko vidi, da večina ljudi živi življenje, ki ni vredno življenja, življenje, ki ni nič drugega kot dolga nepretrgana vrsta dejanj, ki slede iz raznih, največkrat med seboj si nasprotujočih trenutnih vtisov, in da si morajo taki ljudje reči ob večeru svojega življenjskega dneva, da je bilo njihovo življenje velika ničla, da ne vedo čemu so živeli, videli bi celo raje, da ne bi nikdar zagledali luči sveta. In tako živi in umira rod za rodom nezvestno, brez ciljev, brez odgovora na veliko vprašanje: ali je življenje vredno življenja?

Tajinstvena poltema je bila razgrnje- na po cerkvi, ko smo se zbrali pred velikim oltarjem. S kora so se oglasile orglje, tako nežno in mirno, kakor bi prišli ti čisti glasovi z nekega drugega sveta, kjer vlada sreča, brezmejna sreča brez zmote in strasti. V velikem oltarju je zažarel v vencu električnih žarnic kip Brezmadežne. Roke je imela sklenjene, okoli glave so se ji svetile dvanajstere zvezde, po obrazu ji je bila razlita nebeška miloba in ljubezen. Orglje so donele mogočnejše in veličastnejše, po cerkvi je odmevala pesem iz stoterih ust, proseče in zaupno.

O sanctissima, o piissima,
Dulcis Virgo Maria!
Mater amata, Intemerata,
Ora, ora pro nobis.

Tu solatium et refugium,
Virgo Mater Maria!
Quidquid optamus, per te speramus
Ora, ora pro nobis.

O brezmadežna, vsa dobrotljiva,
sladka čista devica!
Greha oteta, Matí presveta,
bodi nam pomočnica!

Nado ti budiš, varstvo nam deliš,
o mogočna Kraljica!
Da zadobimo, česar želimo,
bodi Ti priprošnjica!

Silna moč je kipela iz pesmi, moč
resnice in ljubezni. Ne, naše življenje ni nezvestno, ni brez ciljev; jasno je: življenje je vredno življenja, če mu da krščanstvo cilj ter ljubezni in moči, da doseže svoj vzvišeni smoter, in brez dvoma je: življenje brez krščanstva ni življenje.

Po nagovoru gospoda monsignora doktorja Waitza smo molili lavretanske litanije. Ko smo končali, smo si ogledali nekoliko krasno cerkev, ki je morda najlepša v Genovi. Zidana je v nežnem, ljubkem (renesanskem) slogu ter bogato, skoro razkošno okrašena. Temeljni kamen so položili leta 1854, ko je papež Pij IX. slovesno proglasil Brezmadežno Spočetje Marijino kot versko resnico. Milijone je že stala ta cerkev in še vedno prihajajo bogati darovi za popolno dovršitev.

Vozili smo se še po mestu in po gričih, da so poljubili zadnji žarki modro morskó površino, mehko in božajoče, kakor bi se jim smililo to neskončno morje, ker vstane tam na vzhodu noč in razpne čezenj svoja temna krila tja do zahoda. Iz pristanišča so odhajale gondole, nalahno se zibajoč po morskó gladini, enakomerno so udarjala vesla, da so pljuskali valčki ob čoln, začulo se je otožno, mehko petje:

Voga, rivoga,
la mia barchetta!

Plavaj, oj plavaj,
ladjica moja!

Reviera.

Zgodaj smo zapustili drugo jutro Genovo. Počasi je vozil vlak skozi predmestje Sampier d'Arena. Iz številnih tovarniških dimnikov se je kadilo črno in gosto ter se mešalo z redko meglo, ki je zagrinjala kakor velik, siv pajčolan griče in vile v daljini, da so se videli le njihovi temni in nerazločni obrisi. Jutranje solnce pa je poslalo svoje prve žarke na višine, da je izginil megleni pajčolan in so se zablašili vrhovi v razkošnem zlatu.

Oddaleč se je zasvetilo morje, lepo, višnjevo morje. Rumeni solnčni prameni so razgnali redko meglo, ki je ležala nad gladino ter odsevali in se lomili v valovih, ki so hiteli po površini hitro in neovirano. Daleč na jug so se pomaknile megle, na horizont, kjer je pomočilo nebo svoj rob v črnikasto-višnjevo vodovje in se nakupičile v svetlo, belo črto, ki se je vlekla kakor širok, srebrn trak ob horizontu.

Na peščenem obrežju je razpenjal star ribič z rjavim obrazom mreže po obrežju; nedaleč od njega je stal čisto ob morju mal dečko z zavilhanimi hlačami do kolen ter se zamaknil v valove, ki so se vliвали drug za drugim na pesek, pokrivali stopala dečkova in mu škropili noge do kolen. Na zahodu je plula komaj vidno mala ladja z velikimi, belimi jadrji, lahen jutranji veter je bil vpert vanje, da je bila videti kakor velik morski ptič, ki plove počasi in mirno s široko razpetimi perutnicami preko morske gladine. Včasih se je zablašalo hipoma vrh jambora, svetlo in žareče, kakor jutranje solnce in zopet ugasnilo. Ropotanje vlaka je vzbudilo jato galebov, da se je hrupoma dvignila s kleči, ki je gledala nedaleč od obrežja iz morja.

Na desni strani se dviga strmina, polna rajskih nasadov. Sami lepi vrtovi drug poleg drugega, z rožnatimi gredicami v

najraznoličnejših oblikah, med njimi pa vodijo ozke, z drobnim belim peskom posute stezice, kakor v bajnih indijskih vrtovih, po katerih smejo stopati le zlati čeveljčki lepe, mlade princeze. Pod visokimi pinjami, ki razprostirajo svoje strehi podobno vejevje preko stezic, pa so male klopice z velikimi, umetno narejenimi naslonjali. Figova drevesa globoko pripogibajo svoje veje, med njimi pa stoje ponosno visoki oleandri, bogato posuti z rdečim, dišečim cvetjem. Med vrtovi vodijo senčnate aloeje, v dolgih vrstah stoje ponosne, vitke palme, pod njimi pa se izprehaja mladost z žarečimi pogledi in rožnatimi lici. Semintja se dvigajo veliki gaji s krasnimi olivami, vmes se blešče pomarančna drevesa z zlatimi oranžami in limone s svojimi rumenimi sadovi, ob mejah pa cvetoči, rožnati grmi z velikimi kaktusovimi drevesi. Iz nasadov se dvigajo lične, v bajnih slogih zgrajene vile, ki stoje raztresene, brez reda po strmini, kakor bi jih zasejala mogočna roka v davnih časih. Visoki balkoni so polni bujnega cvetja in zelenja, ki sega gori do strehe.

To je svetovno znana Riviera; italijansko-francosko obrežje, ki se vleče od Genove do Marseja (412 km). Gotovo imajo ti kraji nekaj rajskega na sebi, česar ne vidimo drugod v Evropi. Visoke gore, ki se vlečejo tik obrežja, branijo vhod mrzlim severnim vetrovom, od morja pa prihaja toplo, južno vreme, tako da tu bujno poganja vse južno rastlinstvo, ki daje krajem tako izvanredno krasoto. Zrak je mehek, podnebje milo, snega nikoli, tako, da je to obrežje kakor nalašč pripravljeno za letovišča, prezimovališča in zdravilišča. Nebroj visokih svetovnih plemenitašev in vrsta milijonarjev, ki si doma vsled razkošnega življenja pokvarijo zdravje in živce, išče v teh krajih razvedrila in zabave.

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po domovini.

Volivni boj na Kranjskem je končan. Sijajno je zmagala S. L. S. v vseh kmečkih okrajih. V mestih ni razun v Idriji nastopila nikjer samostojno, pač pa je podpirala povsod neodvisne kandidate. Do sedaj še ti niso zmagali, a število glasov, ki so ga dobili samostojni kandidati, nam jasno priča, da gredo liberalci hitrih korakov tudi po mestih navzdol, in treba je le še enih volitev in liberalni stranki bo odklenkalo tudi po mestih za vedno. Zadnje volitve nas navdajajo z najlepšo nado v bodočnost. Zato kličemo somišljenikom po mestih: Na delo in kmalu bodo *tudi mesta naša!

Pisava liberalnega časopisja ob zadnjih volitvah je bila pa že tako ostudna, da se mora v dno duše gabiti vsakemu človeku, ki ima le še trohico čuta dostojnosti v sebi. Nismo še brali toliko nesramnih laži, obrekovanj in sumničenj, kolikor jih je nagromadila samo ena številka podlega »Slovenskega Naroda« in »Gorenjca« nad samostojnimi kandidati, ki so nastopili po mestih. Tudi med liberalci so se našle osebe, ki so obsojale preostudno pisavo »Slovenskega Naroda«. Ni čuda, da so kar podivjani tisti liberalci, ki ne čitajo dru-

gega nego »Slovenski Narod«. Zato proč s to umazano cunjjo. Ne podpirajmo tistih, ki so naročniki tega lista!

Napad na kočevsko župnišče. Pretekli teden ponoči ob 4. uri so nemški nacionalci okna v župnišču in še v drugi hiši krščanskega socialca pobili. 55 dekagramov težki kamen priletel je v spalno sobo dekanovo. Tako se je že v četrtrič zgodilo. Dočim so hudodelci precej prvokrat pripoznali svoj zločin, jih sodnija ne zapre. Zahteva se od vlade, da se hudodelci zapro ali naj se dá tema dvema hišama ponočno stražo.

Za ljudstvo. Državni poslanec S. L. S. na Goriškem, Fon, je dobil z Dunaja obvestilo, da je poljedelsko ministrstvo zvišalo podporo za dobavo sena na 25.000 kron. Radovedni smo, ako bo »Soča« tudi to podporo nprtila ubogemu Štreklju, ki nima nobene veljave na Dunaju.

Presviti cesar in voditelj S. L. S. dr. Šusteršič. Pri vsakem dvornem obedu, ki se vrši ob času delegacij, presviti cesar nagovori nekatere delegate. Tudi pretečeni teden je bil tak obed, h kateremu je bil vabljen tudi delegat za Kranjsko dr. Šusteršič. Cesar je nago-

voril to pot le malo delegatov. In med temi je bil naš voditelj, s katerim je cesar jako milostno in ljubeznivo govoril. Cesar je z očitnim zadovoljstvom poudarjal, da so se volitve došle mirno izvršile. Pristavil je, da so bile povsod velike večine za S. L. S. in izrekel nado, da sedaj pride v deželni zbor do sporazumljenja. Dr. Šusteršič je odgovoril, da je opažati nagnjenje k sporazumljenju na vseh straneh in pristavil: »Mi bomo storili, kar bo mogoče,« nakar cesar: »O tem sem prepričan.« — Iz tega pogovora se vidi, da se presviti cesar sam veseli lepe zmage, ki jo je priborila S. L. S. na Kranjskem. Iz ust presvitega vladarja so prejeli hvalo vsi oni naši vrli kmečki volivci, ki so oddali 21. pr. m. svoje glasove kandidatom S. L. S. Lepše pohvale ne morejo dobiti. Po tej poti dalje od zmage do zmage!

S Koroškega. Nemški krščanski socialci so ustanovili za Koroško krščansko »Kmečko zvezo«. Ustanovni shod, h kateremu je došlo s cele Koroške mnogo odposlancev, se je vršil v Celovcu. — Odpovedal se je župnijski Ukve v Kanalski dolini č. g. Valentin Matevžič in je nastavljen kot provizor v Ovčijvasi. Ukve

oskrbuje kot soprovizor č. g. Franc Holec, župnik v Naborjetu. — Občni zbor »Slovenske krščansko-socialne zveze« za Koroško je sklenil dne 21. januarja t. l., da naj se vrše pri mesečnih zborovanjih v vseh društvi Zveze o sledečih snovih govori: 1. Katoliško časopisje, 2. razširjanje časopisja, 3. narodni radikalizem, 4. napake našega šol. sistema, 5. je katoliška vera tudi za naše čase pripravna? 6. leto 1848. in leto 1907., 7. pomen volitev, 8. stanovska organizacija, 9. zadrudno vprašanje, 10. delokrog občinskih uradov, 11. socialne naloge občine, 12. pregled političnega položaja (na vsakem shodu).

Postni pastirski list prevzvišenega gosp. knezoškofa ljubljanskega je prejšnji teden izšel. Temeljito in poučno obravnava vprašanje, odkod človek, odkod toliko naših slabosti in odkod pomeč temu slabemu stanju. Opozarja nas na dolžnosti, katere imamo do samih sebe, in sicer bodisi z ozirom na dušo, zlasti glede razuma in proste volje, bodisi z ozirom na telo. Končno nas list v prirčnih besedah spominja trojnega jubileja, ki nam ga podaja letošnje leto, in sicer: petdesetletnice prikazanja Matere božje v Lurdu, zlate maše svetega očeta papeža Pija X. in vladarskega jubileja Njegovega Veličanstva našega cesarja Franc Jožefa I. — Pozneje ga prinesemo kot prilogo »Domoljuba«.

Odlikovani kanonik. Kanonik koleg. kapitelja v Novem mestu, č. g. Janez Virant, je dobil za svoje 40-letno delovanje častno svetinjo.

Duhovske spremembe na Spodnjem Štajerskem. V začasni pokoj stopi radi boleznj č. g. Anton Pinter, kaplan v Vuzenici; na njegovo mesto pride č. g. Jožef Panič, dosedaj provizor v Pilštanju. — Minister za uk in bogočastje je imenoval č. g. dr. Avgušina Stegenšek, profesorja na mariborskem bogoslovju, konzervatorjem osrednje komisije za preiskavo in ohranitev umetno-zgodovinskih spomenikov. Častitamo!

Duhovniki ljubljanske dekanije so na dan sv. Matije izročili novoimenovanemu stolnemu dekanu preč. g. Matiji Kolarju, župniku v Polji, krasno z zlatom vezano mitro iz srebrnega brokata.

Shod za voditelje društev in kurzov in sploh za inteligenco priredi »Slovenska krščansko-socialna zveza« prvi teden meseca avgusta v Ljubljani. Priredba je določena za tri dni. Spored se objavi pravočasno.

Ježica upa, da dobi vodo iz ljubljanskega vodovoda, kateri se nahaja v tukajšnji župniji. Država in dežela naj bi k temu pripomogla, ker so zdaj vodnjaki vsled globoke struge regulirane Save pogosto suhi, kar naredi silne težave in tudi stroške prebivalcem, kateri redijo mnogo živine. Pred tednom se je vršil v tej zadevi shod vseh gospodarjev, kateremu je predsedoval g. župnik; posestniki so pooblastili občinski odbor, da stori vse v to potrebne korake; izvolil se je iz vsake vasi še en mož, kateri pristopijo močnem občinskemu odboru. Naprava bo približno stala okoli 50 tisoč kron.

Poskušen samoumor v ječi. Iz Pulja se poroča: 25. pr. m. se je hotel obesiti v puljski kaznilnici turški podanik Hasan Mamet na omrežju svoje celice. Obsojen je bil v tritedenski zapor; to si je menda tako k sreči vzel, da si je hotel končati življenje. Komaj še živega je rešil ključar. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Novice iz Amerike. V tovarni American-Steel & Wire Co. v Newburgu se je ponesrečil rojak Josip Kocjančič, doma iz Notranjskega. Prijelo ga je veliko kolo in ga potegnilo v neki stroji. Predne so mu priskočili tovariši na po-

moč, je nesrečnik izdihnil. Zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. — V Red Cliff, Ball's Camp, Colo., je umrl Anton Slavec v starosti 34 let. Doma je iz Knežaka na Notranjskem. — V Eveleth, Minn., se je ponesrečil rojak Josip Možina, doma iz Police pri Višnji gori. Star je bil 19 let. Zadel ga je skala, ki se je utrgala v nekem bregu. — Umrl je v Lakeside bolnišnici rojak Gašper Korče, doma z Vrhnik. Pokojnik je bil star 67 let. V Ameriki je bival že 17 let ter si pridobil precej premoženja. — V New-Yorku so nepoznani zločinci napadli v hiši 120 West St. našega rojaka Iv. Zupančiča, kateri je bil v omenjeni hiši uslužben. Lopovi so Zupančiča nevarno poškodovali in mu odvzeli 20 dolarjev, oziroma vse, kar je imel. Pri tem je zadobil tako nevarne poškodbe, da so ga morali nezavestnega prepeljati v Hudson-bolnico. — Poročil se je znani slovenski gostilničar »Našega doma« v Brooklynu, N. Y., rojak Alojzij Erhartič z gospodično Urško Merharjevo. Zenin je doma iz Ptujске okolice na Spodnjem Štajerskem, nevesta pa iz Ribnice. Bilo srečno!

Svarilo pred agentom. Po Istri se klani neki nemški potujoči trgovci, ki ponuja pisarniške predmete in pa cigaretni papir, kakor en trdi, v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. Na omotu je tiskana hrvaška trobojica in podoba sv. Cirila in Metoda. Ta papir pa nima z družbo ničesar skupnega, ampak je vse navadna židovska golufija. Zatorej pozor pred agentom!

Jako važna določba za naše krošnjarije. Glasom odloka trgovinskega ministrstva od 23. decembra 1907., št. 18.611, smejo do končne postavne preureditve krošnjarstva na Ogrskem in Hrvaškem krošnjariiti vsi avstrijski krošnjariji, kateri so iz krajev, ki so po § 17. kroš. pat. in dodatkih privilegirani in katerih kroš. knjige se glase na blago, navedeno v dotičnih postavnih določilih. Krošnjariji pa, ki niso iz privilegiranih krajev, ne smejo več na Ogrskem in Hrvaškem od letošnjega leta naprej svojega obrta izvrševati. Obratno velja to za neavstrijske krošnjarije v naših deželah.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru začne poslovati v soboto, dne 7. marca t. l. Do 29. februarja, koji dan se je mislila otvoriti, še prostori niso bili dograjeni. Posojilnica ima svojo pisarno na Grajskem trgu v hiši gostilne »k črnemu orlu« v pritličju. Uradni dnevi nove posojilnice bodo v začetku v sredo in soboto od 9. do 12. ure dopoldne. Ob praznikih se ne uraduje.

Nove zadruge na Spodnjem Štajerskem prav pridno snuje slovenska kmečka zveza. Zadnji čas so se ustanovile posojilnice v Orehovi vasi (za župnijo Slivnico pri Mariboru), v Sv. Janžu na Dravskem polju, v Koprivnici, v Št. Vidu pri Grobelnem in Laporju ter pašniška zadruga v Gornjemgradu s podružnicami za župnijo Ljubno in Luče. Snujejo se tudi mlekarne v nekaterih krajih.

Zavarovanje za starost in onemoglost. V socialnopolitičnem odseku je 20. t. m. sekcijski načelnik Wolf povedal, da je predloga o starostnem zavarovanju v notranjem ministrstvu že gotova in da bo treba le še dogovora z ostalimi ministrstvi, potem se predloga predloži. Poljski in gozdni delavci so tudi sprejeti v zavarovanje za starost in onemoglost. Izvolil se je pododsek, ki bo proučeval vsa vprašanja, ki se tičejo zavarovanja. Za načelnika tega odseka je izvoljen poslanec dr. Krek.

Velik požar v Trstu — nunski arhiv uničen. 27. februarja zjutraj, hitro po polnoči, je nastal požar v samostanu nun sv. Ciprijana blizu zaporov pri jezuitih v Trstu. Neki jetniški čuvaj je opazil ogenj ter obvestil bližnjo

gasilno postajo. Požar je vpepelil ves arhiv in tudi sicer napravil mnogo škode. Zgorelo je tudi nad 20.000 kron gotovine, ki pa ni bila zavarovana. Sestre so vse rešene, sploh ni nobene človeške žrtve. Kako je nastal požar, ni pojasnjeno. Nekateri pravijo, da je neka sestra s svečo v roki šla pozno zvečer v arhiv po neke knjige ter morda tam vrgla svečo, ko je še gorela, v stran; drugi pa trdijo, da se je zanetil ogenj z žarečim ogljem, s katerim so si sestre grele sobo.

Vzor-ročoljub je dr. Müller v Celovcu, ki za slovenske stranke in proti slovenskim strankam vlaga nemške tožbe. Tako rešuje liberalizem narodnost!

Kompromis glede na istrsko volivno reformo se je končno le sklenil med istrskimi deželnimi poslanci in Lahi. Italijanska večina bo imela skupno 25 mandatov, a slovenska manjšina 19 mandatov (15 hrvaških in 4 slovenske). Skupno število poslancev bo 44. Italijani torej ostanejo v večini, za to pa so določene v zakonskem načrtu garancije, ki zagotavljajo slovanski manjšini svoboden razvoj v gospodarskem in kulturnem oziru. Dogovori so se vršili pri cesarskem namestniku v Trstu. Poslanca Špinčiča ni bilo zraven. Pravijo, da se ne strinja s temi dogovori, ker sta se dr. Laginja in dr. Trinajstič preveč udala Lahom.

Novi grobovi. V Ljubljani je umrl posestnik in trgovec Krisper. — V Gradcu je umrl č. o. Primož Čuček, frančiškan. — Na Rakeku je preminol g. Pavel Steržaj, oče g. kaplana v Srednji vasi v Bohinju. — Pri Sv. Juriju ob Južni železnici je umrl veleposestnik Franc Praunseis. — Naj počivajo v miru!

Velika nesreča je zadela dne 28. februarja Jakoba Vrtač v Mačah. Pogorela mu je hiša z vsem orodjem, živčeno in obleko. Imenovani je hodil v c. kr. obrtno strokovno šolo v Ljubljani, doma pa je bila žena z malim otročičem in gluhonema sestra. Zapazili so ogenj, ko je gorelo že v veži. Hitro beže na prosto. Le malo je manjkalo, da niso vsi trije postali žrtev ognja. Goreti je začelo za podom v postelji. Kdo je zažgal? Prijatelji gotovo ne. Zavarovalnina pa še ene petine ne pokrije. Kdor ima usmiljeno srce, naj pomaga! Pomoč je nujno potrebna!

Poziv. »Slov. Narod« je napadel na podel način podpisano; ker poslanega popravka ni ni hotel sprejeti, zato ga tu priobčujemo: 1. Ni res, da sem v času sv. misijona v Povirji znorela, res pa je, da sem hvala Bogu na duhu popolnoma zdrava, na telesu sem obolela še pred mesecem dni pred sv. misijonom, a danes sem hvala Bogu zdrava. 2. Tudi ona druga ženska ni zbolela radi sv. misijona, pač pa radi prehlajenja, a danes je boljše, skoro docela zdrava. Ivana Klariž.

V cení znižana knjiga »Lurški čudeži«, katero smo že priporočili, se prav pridno kupuje in ima »Katol. bukvarna« v zalogi le še okoli 1000 izvodov, ki bodo kmalu prodani; kdor si torej želi kupiti knjigo o najvažnejši poti na svetu, naj jo takoj naroči in ne zamudi ugodne prilike, ker knjiga, k obsega okoli 500 strani, ne bo nikoli več za malo ceno K 1.— (ozir. s poštnino vred K 1.30) na razpolago.

Pouk zaročencem in zakonskim. Pod tem naslovom je izšla v drugem, pomnoženem natisu prav priporočljiva knjiga, ki jo je spisal duhovni svetnik J. Zabukovec. Namenjena je zlasti onim, ki hočejo stopiti v zakonski stan, in roditeljem sploh. Brez dvoma jim bo dobra svetovalka in voditeljica. Poleg obširnega opisa zakonskih dolžnosti obsega poseben oddelek z naslovom: »O nekaterih pravih krščanskih vzgoje.« Tu imamo obilo važnih navodil, kako prav in s pridom vzgajati mladino, kako doseči pokorščino, ki je pod-

laga vzgoji. Pri razpravi o »svaritvi« opozarja g. pisatelj na nevarnosti, ki ugonobijo čistost in sramežljivost otrokovo ter poda več potrebnih naukov, kako zavarovati otrokovo najlepšo čednost. Primerne so tudi opazke o napakah pri vzgoji otrok. Prav veliko praktične in koristne vsebine je razvrščene v označeni knjigi, ki bo na hvalo hodila zlasti onim, katerim je namenjena knjiga, pa tudi duhovnim voditeljem in vzgojiteljem sploh. Knjiga je pisana v gladkem, domačem slogu. Knjiga velja K 1.40 in se dobi v »Katol. bukvarni« v Ljubljani.

I. zveze mešanih in moških zborov. Uglasbil Jakob Aljaž, župnik na Dovjem. Cena 60 vin. Založila »Katol. bukvarna« v Ljubljani, 1908. Tam blizu Triglava živeči župnik čast. g. Jakob Aljaž, podal nam je s tem zvezkom šest krasnih zborov, katerih trije so moški, a trije mešani. Besedilo je vzel iz zbirke pesmi našega nepozabnega pevca prvaka, prerano umrlega Simona Gregorčiča. Težko je dati prednost enemu ali drugemu zboru, ker so vsi krasni, naravnost mojsterski, vsem pa prvači gotovo čudovito lep moški zbor »Naša zvezda« s svojim naravnost očarujočim »bariton solo«. Smelo trdim, da se sone ta »solo« prištevati med najlepše »sole« kar jih ima naša glasbena umetnost. Kaj takega ustvariti pa zamore le človek, ki prav ume globoko pesniško misel, kakor jo je gotovo umel skladatelj, č. g. župnik Aljaž. Ni dvoma tedaj, da bi ti krasni njegovi zbori ne našli kar najširšega pota med slovenski svet.

Gorenjske novice.

Iz kamniškega okraja.

g Dr. Kraut in Močnik sta se šla v fraku in klaku klanjat Nemcem v smodnišnico, prosjačim nemških glasov za Vilfana. Lepa narodnjaka!

g Hrbet je moral boleti že Vilfana, tako je obletaval uradnike, ne le slovenskega, ampak tudi nemškega pokolenja. Seveda so se čutili uradniki zelo počaščeni in so ga tudi volili sami ter privlekli na volišče vse svoje pisarje in briče. No, pri teh, od liberalizma omamljenih gospodih se pač ne bomo učili stanovske zavesti, še manj pa ljubezni do narodne koristi!

g Trgovca Klemenčič na Šutni živi od kmetov. Ni se upal sam pokazati svoje barve, zato je pa, da ostane v milosti pri liberalcih, poslal volilca Repanška ravno v petek v Ljubljano po petrolej, da tako saj zmanjša število glasov S. L. S. Kaj pravite k temu, okoličani?

g Liberalci zdijavali. »Za božjo voljo, al' je ves Kamnik podivjal?« je vprašal ugleden gospod v petek, ko je videl pijano liberalno svogaj, omamljeno od zmage uradnikov, voziti se gor in dol po mestu, zraven pa razsajati, tuliti in kričati vse popoldne in še pozno v noč in kar je najbolj žalostno, da so odrasle norce posnemali šolski dečki. Lepa vzgoja!

g Globoko pomilujemo one naše somišljenike, ki so zbegani po nesramnih lažeh, da je Detela nemškutar, zapustili svoje vrste. Saj bi morali vendar vedeti, da S. L. S. ni in ne bo nikdar podpirala nemčurjev.

g Zmago so hoteli liberalci praznovati slovesno s tem, da so razobesili zastave. In to je bilo ravno, ki je pokazalo, da ni bila Vilfanova večina v meščanih, ampak v uradništvu. Izobesili so namreč zastavo samo Koschier Joh., Močnik, ključavničar Albrecht Avgust na Šutni, trgovec Kemperle, advokat Kraut, notar Orožen, gostilničar Debevec in kolar Stare, ki je z zastavo po Kamniku šepal.

Bohinjske novice.

g Na Bistrici se je vršil občni zbor hranilnice in posojilnice dne 23. februarja. Prejemkov je bilo 296.288 K 56 v., izdatkov pa 289.707 kron 43 v., torej skupni promet 585.995 K 99 v. Vloženih vlog: 139.903 K 81 v., dvignjenih 112.995 K 61 v. Rezervni zaklad 3.005 K 43 v. Čisti dobiček 675 K 23 v.

g Vojaki-alpinci iz Kanala bivali so na Bistrici skoraj 14 dni. Vadili so se prav pridno v drsanju s ski. Bilo je vseh skupaj 12, in sicer 10 mož ter dva častnika.

g Šport s ski se bo v Bohinju čimdalje bolj udomačil. Pravijo, da ni izlepa tako pripravnega kraja, kakor je ravno Bohinj. No, saj nam tudi snega ne zmanjka do aprila. Tudi sankat se hodijo že prav pridno k nam. Kar smo delali v otročjih letih, posnema sedaj gospoda.

g 30 vlakov gre skozi Bistrico vsak dan redno. Navadno pa še par izrednih. Promet je toraj velikansk na tej progi. V poletnem času se bo še pomnožil. — S prvim majem dobimo še jeden naglič. Vozil bo na uro 65 kilometrov ter se vstavi le na najbolj znamenitih postajah.

g Posebno rodovito leto je letos za prašičorje. Tolminci največ mladičev pokupijo ter čez Bačo v košeh znosijo. Zares, na moč je želeli, da bo okrajni živinodržavnik radovljiški vsak mesec redno dvakrat posloval v Bistrici. Kolika dobrota za kupovalce, pa tudi za domačine. Cena bo gotovo potem boljša, ko ne bo trgovina več tako otežkočena. Brez ogleda živinodržavnikovega se živali ne smejo transportirati po železnici.

g Na volišče je prišlo izmed 179 volivcev 129. Vsi so oddali svoje glasove za ljubljene poslanca Pogačnika. Čast zavednim Bohinjcem!

g Snega je padlo minulo soboto in nedeljo čez 30 cm na debelo. Vozniki se sedaj ne bodo mogli pritožiti, da ga ni dovolj za vožnjo. — Drugo vprašanje je, če se bo dolgo držal, ker solnce razvija skoro pomladansko gorkoto.

g Lurško kapelo v spomin 50-letnice, odkar se je Marija prikazala v Lurdu, nameravajo sezidati v Ukancu koncem jezera. V ta namen že nabirajo dobrohotne gospodične v Ljubljani denar. Zares lepa misel je to, ki se je sprožila, da bi le ne zaspala. Tudi domačini bi lahko kaj pripomogli k temu, z delom, vožnjo, patudiz denarnimi prispevki. Sezidala naj bise tolika, da bi se za silo lahko maševalo v njej. S tem bi si tudi Bohinjci postavili nov, pa traja spomin, da niso zadnji v češčenju Brezmadežne. Na delo!

g Igrci, ki so ju priredili moški in ženski člani izobraževalnega društva v nedeljo, sta nepričakovano dobro izpadli. Pri »Svoje glavni Minki« so vse igralke brez izjeme prav dobro pogodile svoje vloge, dasiravno jih je skoro polovica prvič nastopilo. Še več zabave in smeja pa je povzročil »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«. Na igralcih se je videlo, da jim je oder že domač in znan, tako so igrali.

Iz kranjskega okraja.

g Hranilnica in posojilnica v Šmartnem pri Kranju je imela predzadnjo nedeljo občni zbor. Denarnega prometa je imela v minulem letu 499.737 K 18 v. Med letom se je vložilo 106.451 kron, vzdignile pa so stranke 33.700 K. Posojil se je dalo 162.565 K, vrnilo pa 24.383 K. Dobička je bilo 531 K 18 v., tako znaša rezervni zaklad z lanskim dobičkom 729 K 55 v. Pač lep uspeh za drugo leto, odkar je ustanovljena posojilnica! Nalagajte denar le v domačo hranilnico, izposojite si le doma, da bo tudi dobiček ostal doma, kedaj v korist domačim občanom!

g Sitarska in žimarska zadruga v Stražju ima prihodnjo nedeljo občni zbor.

g Občina Stražišče je izdala za svoje reževe, ki so bili v ljubljanski bolnici in hiralnici od leta 1892. do 1899., svoto 3016 K, od leta 1900. do 1907. pa 3577 K, torej skupaj v 16 letih 6593 K. Ti stroški za reževe v ljubljanski bolnici se večajo leto za letom. Leta 1901. se znašali samo 127 K, lansko leto pa 986 K. Te številke dajo nekaj misliti. Ali bi se ne mogla z denarjem, ki se plačuje drugam, zaobrestovati domača občinska ubožnica? Ali bi ne bili stroški za reževe veliko manjši, ko bi imeli doma hišo, kjer bi se oskrbovali siromaki? Upati pa je, da dobimo lastno ubožnico v doglednem času. Že nekaj časa se širi ta misel po občini in upamo, da bo občinski odbor že v prihodnji seji sklepal o tej tako važni zadevi. Ljudje, ki so znani po svoji darežljivosti, bodo gotovo pomagali po svojih močeh, da se ta stvar čim preje uresniči.

Iz ljubljanske okolice.

g Iz Most. V naši občini so volitve dobro izpadle. Rdečkarjev je bilo malo, 11 do 14, pa so gotov vsi prišli. Volivcev pa, ki bi bili radi volili, je bilo mnogo izpuščenih, posebno na Posavju, kjer jih je manjkalo še več nego za državnozbornske volitve. Naš župan oziroma njegov tajnik menda ne zna sestavljati imenika. Čemu je brskal po starih imenikih od občinskih in državnozbornskih volitev! Raje naj bi bil dobil od davkarje zapisnik vseh davkoplačevalcev, in s pomočjo tega zapiska bi bil imenik lahko vzorno sestavljen. Mislili smo, da bo sedaj že več reda, kakor za časa državnozbornskih volitev, pa smo se motili. Čemu je pa tajnik?

g Iz Posavja. Zadnji čas pa gospodari nesreča po našem koncu. Dva dobra posestnika bi bila skoro umrla. Enega je vrgel konj, da je imel ubito lobanjo, drugemu je pa voz pokončal prsni koš. — Posavci smo imeli celo zimo od adventa do sedaj ob nedeljah prav prijetno. Doma v Šmartnu smo imeli vsako nedeljo službo božjo, ki pa s postom preneha.

g Štepanja vas. Naša cerkev postaja zunaj in znotraj od vlage vsa zelena. Vzrok vlagi je ta, da je zunaj okrog cerkve na pokopališču prst previsoko nasuta. To bi radi popravili, posebno še, ker nočemo zaostati za Smarčani, ki so za svojo cerkev veliko dali, da so jo popravili, in so nazadnje dobili še lep križev pot. Tudi to nas priganja k popravilu, ker v postnem času, ko imamo vsako nedeljo cerkveno opravilo, pride mnogo Ljubljancanov in sploh tujcev. Če bi bila lepa cerkev, bi jih prišlo še več, in bi od tega imeli dobiček gostilničarji in sploh vsa vas. Mislili smo, da bomo za ta post dobili že nov križev pot, pa se je nekako zavleklo in ga še ne bo. Potreben je, ker bi ga molil marsikak tujec in tudi domačin.

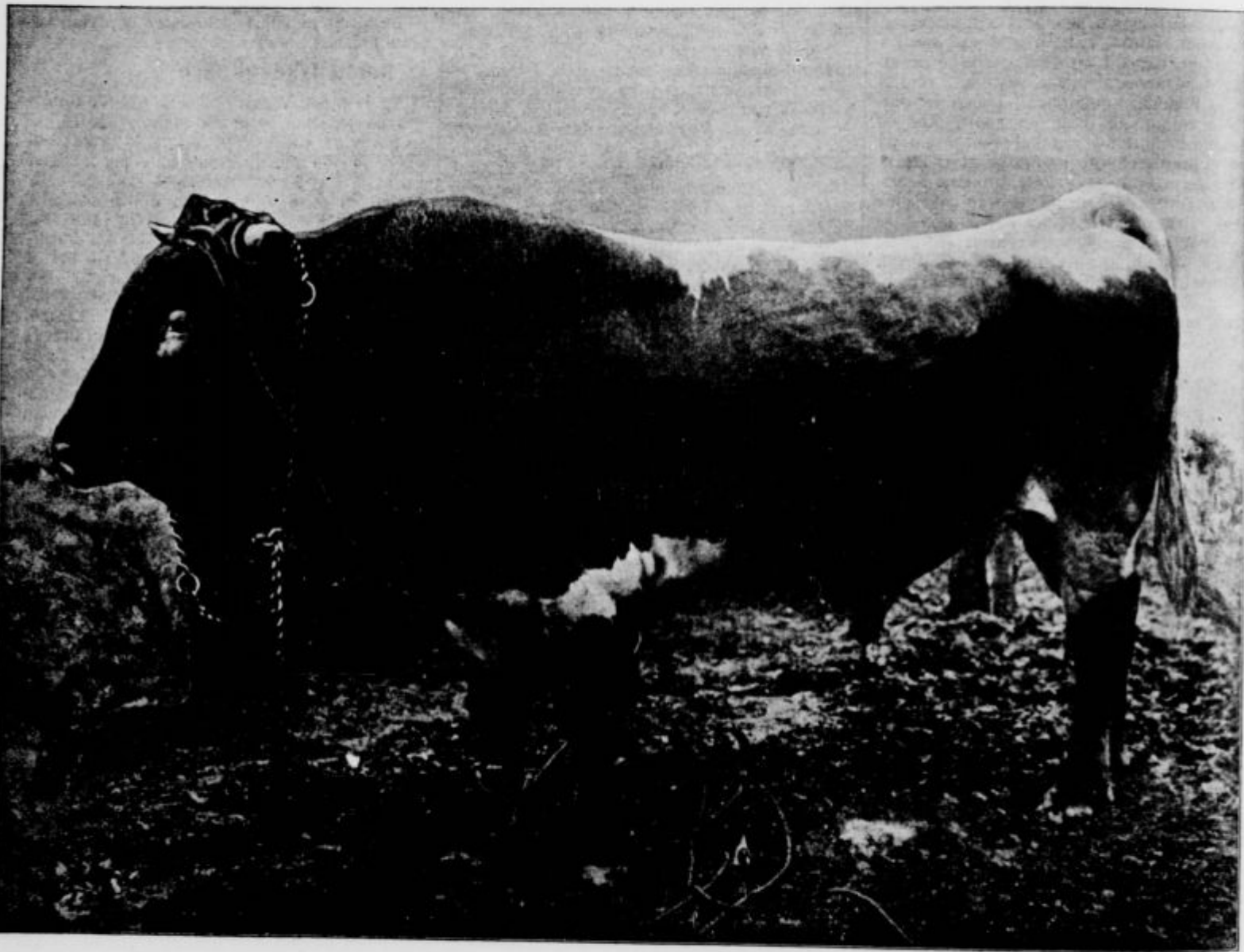
g Iz Bizovika. Malo nas pozna svet, kake tice prebivamo v našem zatišju. Samo še v Zgornji in Spodnji Hrušici in na repu Štepanje vasi najdete tako imenitne ženske. V teh treh ali štirih vaseh imamo me poseben stan. kakoršnega ni po celi Kranjski. Ljubljancani nas imajo posebno radi, in nam vsak teden zapajo vso svojo umazanijo. Me smo za Ljubljano to, kar so vice za nebesa. V vicah se čistijo duše, pri nas pa ljubljansko perilo. Vsak ponedeljek gre naša karavana v Ljubljano — takrat so doma samo manjši otroci. Može so v tovarnah, me smo v Ljubljani, večji otroci so z nami, tudi koni takrat ni nič v Bizoviku pač Česinov bajs je doma. Takrat oddamo perilo in zopet naložimo novih umazanij in peljemo nazaj v Bizovik in delo traja zopet cel teden od zgodnjega jutra do pozne noči — da se zopet pripravimo za prihodnjo karavano v Ljubljano. To smo me perice, ki se bomo

zanaprej večkrat oglasile v »Domoljubu«. Danes smo se samo predstavile. — Imele smo obiskovalca, v podobi tatu, ki je menda mislil v naši cerkvi obogateti. Pameti je gotovo kratke, ker se je lotil naše cerkve, v kateri bi drugega ne bilo vredno vzeti, kakor kakšno opeko iz cerkvenega tlaka. — Do sedaj smo imele v nedeljah v domači cerkvi službo božjo — s postom se bo pa ta prijetnost preselila v Štepanjo vas.

g Dobrovske novice. Mlekarska zadruga. Njeni računski zaključek za l. 1907 nam daje sledeče podatke: a) združnikov je bilo 92 z 128 vplačanimi deleži, b) dohodkov je bilo 44.255,42 K, c) stroškov pa 43.299,23 K, ostalo

leta 1907. Štela je pa koncem decembra 1907 18 članov in je imela z dnem 31. decembra 1907 47.050,48 K denarnega prometa. Znak, kako koristna je ta naprava za našo faro. — Volitve. Dne 21. febr. so se naši Dobrovčani pošteno obnesli; izmed 197 veljavnih glasov sta dobila kandidata S. L. S. gg. dr. Iv. Šusteršič in svetnik Franc Povše vsak 93 glasov. Franc Černe, posestnik v Kozarjah 5, Petrič 3, Čobal, Ivan Suhadole in Franc Suhadole pa vsak po en glas. Ker je nek dopisnik iz Dobrove dne 19. febr. v štev. 42 »Slov. Naroda« klical proti meni c. kr. okr. glavarstvo na pomoč, da me pouči, kako se imam obnašati pri volitvah, sem tudi sam zato. Torej

gori v vasi Brezje h. št. 2 umrl Luka Kozina, ki je služil pod Radeckijem kot konjenik na raznih krajih, največ časa pa doli v Rumuniji. Star je bil ta mož 83 let, a vedno kaj živahen in se je s ponosom spominjal svojih vojaških let, iz katerih je rad pripovedoval dogodke, ki jih je doživel. N. v m. p. — Veselica. Naše »Slov. katol. izobr. društvo« priredilo je bilo dne 23. febr. veselico s petjem in dvema igrama, namreč: »Krčmar pri zvitem rogu« in »Kmet in fotograf«. Danes se je stvar ponovila; izpadla je vselej prav dobro; domači mešani zbor je vsakikrat zapel tri krasne in umetne pesmi; »Kmet in fotograf« ter »Krčmar pri zvitem rogu« so pa tudi napravili ljudstvu ime-

Selški »Paša«.

v blagajni 956,19 K, torej je znašal denarni promet 87.554,65 K; to je pa že pomenljivo število za našo zadrugo, ki je pričela delovati šele 2. novembra 1905. — Časopisi. Pri nas imajo letos časopisi sledečo število naročnikov: »Domoljub« 112, »Slovenec« s sobotnimi izdajami vred 9, »Bogoljub« 35, »Glasnik« 30, »Kmetovalec« 9, »Narodni gospodar« 15, »Narod« 1 naročnika. Mohorjeva družba pa šteje za leto 1908 130 udov v naši fari. To kaže, kako košnega duha je naše pošteno ljudstvo. — Posojilnica in hranilnica. Ta se je ustanovila dne 8. junija, delovati pa faktično pričela 21. julija

naj se napravi stroga preiskava pod temi-le pogoji, ki so nepreklicni: a) pred vsem naj zahteva c. kr. okr. glavarstvo, da mu uredništvo »Slov. Naroda« brezpogojno pove pravega dopisnika onega obrekljivega pamfleta, da bodem vsaj vedel, s kom imam opravka in se potem malo pomenimo pred c. kr. sodiščem na temelju §§ 209 in 210 kaz. zakonika; b) naj se zasliši tudi vseh onih 100 volivcev, kateri so bili pri volitvi, in so razvidni iz volivnega zapisnika, katerega sem, kot ud volivne komisije dne 21. febr. svojeručno pisal. — Radeckovi veteran. Dne 22. febr. t. l. je pri nas,

nitno zabavo in toliko smeha, da je bilo res pravo veselje dovršeno. Tudi z gmotnim vspehom na korist društvu smemo biti zadovoljni. Živijo! — M. Rant.

g Vič-Glince. Društveno življenje se tu pri nas kaj lepo razvija. Udov »Katol. slov. izobraževalnega društva« je že blizu 200. Vsako nedeljo se vrše koristna predavanja. To vleče. Zadnji čas se je v društvu ustanovil posebni ženski odsek s svojim odborom. Dandanes se mnogo govori o ženski emancipaciji. Dobro: v društvu ima ženska priliko, pokazati svojo samostojnost. Kot članica ima pravica voliti,

voljena biti, predavati, povedati svoje misli o tem in onem, staviti predloge itd. Koliko koristnega se more človek naučiti od dobrega, poštenega prijatelja, koliko več v društvu, kjer jih je dosti skupaj! Vsak kaj ve in pove v prid drugim. To je tista korist, kijo dajaj društvo poleg poštene zabave. Prošlo nedeljo je naše društvo priredilo gledališko predstavo v prostorni dvorani g. A. Bernika, mizarskega mojstra na Glincah. Velečislavemu g. mojstru, ki je drage volje prepustil svojo zares veliko delavnico v svrhu igre, prav priručna zahvala. Upamo, da bo društvo tudi za nadaljnje predstave našlo pri g. Berniku odprta vrata. Pošteno smo se nasmejali pri igri »Zamujeni vlak«. Mojstra Petra je g. A. Svetlič res mojstersko pogodil. Bučen smeh je spremljal njegove kretnje, ki je dosegel svoj višek v novi šalji igri »Kmet in avtomat«. Tudi drugi igralci so izvrstno izvršili svoje vloge. V dokaz živahno ploskanje občinstva v nabito polni dvorani. Začetkom predstave in mej obema igrama je troje deklic ljubko pozdravljalo bližajočo se pomlad v pomladnih slikah »Slavček in vrabček« ter »Citronček, belinček, pavlinček«. Za bližnjo prihodnost nam je ženski odsek društva obljubil gledališko predstavo. Živele društvenice! Kmalu nastopite!

Z Vrhnike. V 15. številki »Rdečega Praporja« je priobčil neki »somišljenik« kratko notico kot poročilo občnega zbora nepolitičnega »Društva strojarjskih pomočnikov« na Vrhniki. Ni pa povedal, da društvo jako lepo napreduje, da je od preteklega leta ostal lep prebitek 477 K, dasiravno je društvo imelo precej izrednih stroškov ter da je obolelim članom izplačalo precejšnjo svoto redne in nekaj tudi izredne podpore. Dalje se je pa dopisnik pomudil pri kratkem, pa »temeljitem« govoru sodruga Ig. Pekle-ta. Govor je bil »temeljit« pa le za socialistična ušesa, katera so mu kot na komando pritrdjevala. Namen govora je bil nekoliko zavit, vendar pa dovolj jasen, tako da je vsak lahko spoznal, kaj ž njim namerava, namreč zvabiti naše društvo v socialno-demokratski tabor, kar pa ne bo šlo kar tako lahko. Nazadnje se pa dopisnik tolaži s tem, da bo tudi skozi vrhniške klerikalne megle prodrlo toplo solnce socializma ter bo ogrelo tudi naše strojarje, tako, da bodo kar slepo capljali za praznimi socialno-demokratskimi obljubami. Kdaj se pa to zgodi, je pa drugo vprašanje.

Rakična. Pri nas se je letos število udov družbe sv. Mohorja podvojilo — lani jih je bilo 17, letos jih je 34. Ali ni to posnemanja vredno? Dasi smo Rakičani v majhnem številu, bolj v kraju in osamljeni, napredujemo pa vendar le! »Domoljubov« prihaja k nam redno 18, »Bogoljubov« 10. Rakičani skrbimo tudi za olepšanje svoje cerkve. Omislili smo si pri g. Kregarju za Veliko noč dva krasna lestena in v par dneh bil je denar skupaj; ali torej nismo Rakičani vneti za čast božjo? — Naša Marijina družba čvrsto napreduje: na novo je vstopilo 12 udov v deklisko družbo. Pustno nedeljo in prstni terek imamo šaljivo tom-bolo za ude mladeniške in dekliske Marijine družbe. — Porok je bilo predpustom pri nas štiri — lani nobene — med temi so bile tri neveste iz Marijine družbe. Dekleta se z veseljem in pravo vnemo vdeležujejo tudi tedenskih shodov; samo mladeniči so bolj mlačni — menda bo treba Marijino družbo mladeničev prekrstiti v izobraževalno društvo, da bo navdušenje za dobro stvar večje! — Tudi v politiki nismo zadnji; vsi smo zvesti pristaši S. L. S., razun jednega, ki je v nasprotnem taboru, pa ne iz prepričanja, ampak radi svojih koristi. Ta mož napredne stranke je ostal na dan volitve za pečko, drugi pravijo, da je šel

ta dan gledat na uro v Ljubljano, mi pa smo na dan za deželnozborsko volitev uže ob 6. uri zjutraj kot en mož, kot mogočna zavedna armada korakali od doma v dve uri oddaljeno občino Preserje, da smo oddali svoje glasovnice za naša vrla kandidata dr. I. Šustešiča in g. Fran Povšeta, katera živi naj Bog!

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Moravč. Zadnje moravške novice so zadele v živo. Liberalci so pihali kakor gadje in žugali kaj bodo storili. Nadučitelj se je razkoračil v šoli; prinesel je s sabo »Domoljuba« in bral učencem moravški dopis, češ: povejte doma, kako »Domoljub« laže. Otroci so potem pripovedovali, kako hud je bil učitelj, kako se je jezil in trkal na prsi. Pravil jim je, da je njegova žena vredna spoštovanja. Tega mi ne oporekamo, vprašamo pa, kaj šolarje to briga. Čemu razklada učitelj v šoli stvari, katere tjakaj ne spadajo? Ni-li postavno prepovedano vlačiti v šolo politične časnike!? V Moravčah je že dolgo navada, da razklada učitelj otrokom stvari, ki jih komaj razumejo. Zato stariši, pozor! Bodete li trpeli, da se učitelj norčuje iz časnika, kateri tako neustrašeno

in novo izvirno: »Pri grajski kapeli«. Vloge so se vrlim mladeničem dobro obnesle. Predstavi so se na pustno nedeljo ponovile.

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Prežganje. »Čebelica«, ki se je lansko leto ustanovila, ima v teku 9 mesecev 7500 K hranilnih vlog; to je napredek. Vse kaže, da bi za tukajšnje kraje bila na mestu hranilnica in posojilnica; denarja je dovolj, zlasti ker ga iz Amerike pride veliko svoto, tudi možje so pametni, da bi samo za resnične potrebe posojevali. Može, zdramite se in ustanovite Rajfajzno posojilnico!

d Trebeljevo. Letošnjo zimo so nas tatje zelo obiskovali, zlasti taki, ki jih gosposka po odgonu pošlje domov. Martin Jereb iz Malega Trebeljevega, po odgonu poslan domov, že dvajsetkrat radi tatvine in javnega nasilstva kaznovan, je kmalu v gostilni Martinu Jerant

Tamburaški zbor dunajskega društva »Straže«.

brani kmečke pravice? Učitelj se lahko znosi nad »Domoljubom« v »salonu« v navzočnosti svoje Neže; v šoli pa naj o tem molči. Ako se to ne bo zgodilo, bomo poprašali na mero-dajnem mestu. Izvedeti moramo, kaj ima s šolskimi predmeti opraviti Tomanova politika in njegovi »klerikalci«.

g Moravške novice. Ustanovni shod »Kmečke zveze« se je vršil 16. februarja ob obilni udeležbi. Dr. Krek je v poldrugo uro trajajočem govoru pojasnil pomen »Kmetjskih zvez«, poročal o državnem zboru ter se obenem predstavil kot kandidata za deželno-zborske volitve. Posamezna izvajanja gosp. doktorja so bila sprejeta z burnim pritrdjevanjem in živjo-klici! — Deželnozborske volitve so se vršile v moravški dolini popolnoma mirno. V Moravčah je dobil dr. Krek 92 glasov, nasprotnika ni bilo. — V Drtiji dr. Krek 42 glas. brez nasprotnika. Liberalni agent in pravdni »dohtar« Hušnikar je šel v penzijo. Adijo! — V Pečah je dobil dr. Krek 39, moravški učitelj Toman pa dva glasu. — Katoliško izobraževalno društvo je imelo 9. februarja 4. občni zbor. Društveniki so bili s poročili zadovoljni. — V nedeljo, 23. februarja je priredilo društvo igri: »Krcmar pri zvitem rogu«

ukradel 200 K; od veselja je popival v Štangi in Zavrstniku, dokler ga niso orožniki prišli. Dobili so pri njem le 85 K, o katerih je trdil, da jih je »prišpilal«. Mežnarjev sin iz Višnje gore je v gostilni Antona Jereb popival z gospodarjem Martinom Zupančič iz Prežganja. Ker je bil precej na »auf«, se je ponudil, da ga spremi domov; med potoma mu je ukradel 52 K in zbežal; imajo ga tudi že pod ključem. Postopač Franc Rome iz Malega vrha, po odgonu poslan domov, se je ustil, da bo šel krast v župnišče v Kresnice, da mu je tam dobro znano. Kmalu nato je bilo tam dekl ukradenih 100 K, tat je pa izginil kot kafa.

d Janče. Zvon, težak 38 starih stotov, se vlija sedaj v Samasovi livarni v Ljubljani in bo kmalu gotov; to bo veselje in čast za farane. Še Prežganjce bodo prekosili, ki imajo 37 stotov težak, daleč naokoli sloveč in lepo pojoč zvon. Prežganjci pa pravijo, da tako lepo »štimo«, kakor ima njihov, janški ne bo imel, če tehta prav 50 stotov.

d Javor pod Ljubljano. Vročinska bolezen, ki jo je neki na orožni vaji v Postoljni bivajoč vojak zanesel domov, je več mesecev v nekaterih hišah razsajala. Štiri osebe so umrle, po enih hišah bili so skoro vsi bolni;

sedaj je, hvala Bogu, dobro, da bi se le ne povrnila več ta huda bolezen.

d Litija. Občinske volitve so se 27. februarja mirno vršile. V III. razredu so pristaši S. L. S., v I. in II. pa ta stari liberalci. Vodil bo vse kot doslej g. Svetec, po imenu bo pa še župan Damijan. Tako bo ostalo vse po starem. — Ljubljansko zmago so proslavljali tudi v Litiji, in sicer s tem, da je pred nosom glavarstva razobesilo bralno društvo, ki ne sme politike uganjati, raztrgano zastavo. Ker pri volitvah ni prišla zmagovalna iz boja, je dobila luknjo. Nam sicer ni to nič mar, a gosp. glavarja opozorimo, kaj je sedaj njegova dolžnost, sicer bo prišla taka anarhija, da bodo začela vsa društva politiko uganjati, kakor sedaj vse prosto in brez dovoljenja strelja. Potem bomo tako kot na Ruskem. — Umrl je v Litiji 20-letni mladenič Rudolf Tičar, ud Marijine družbe.

Belokranjske novice.

d Iz Metlike. Ogromna udeležba pri volitvi. Od 220 volivcev je oddala metliška fara 212 glasov in sicer 211 glasov za Suklje, samo 1 glas se je skrhnil. Ljudstvo je v za-vesti, da je nevarnost, spravilo na volišče res vse. Pri tem so se dogodili prizori, vredni občudovanja. Na Draščih so pripeljali na vozu bolnika iz Krmačine k volitvi, v Rosalnicah so podpirali zopet drugega starega moža za rame in mu vzdignili bolno roko, da je mogel sam oddati glasovnico. Možete so tudi besede znanega »starega Martinka«, očeta brusniškega gospoda župnika. V strahu, da ne bi metliški liberalci koga podkupili, je opominjal spremljevalce na potu k volitvi: »Bog ne daj. Če bi mi kdo dal sto renš na roko in polno klet vina, ne smem krivo voliti.« In takšne zavedne, politične jako izobražene može, si je upa Mazzelle v svojem liberalnem »Belokranjcu« imenovati »babes«.

d Drašči-Gradac. Ena izmed politično najbolj razvitih občin v metliški fari so bili od nekdaj Drašči. Letos hodi tje n. pr. 30 »Domoljubov«, v Drašče samo 20. In slučaj je nanesel, da je ta občina, ki je bila vselej jedro krščanske kmečke organizacije v Metliki, uničila Gradac, od časa tovarne središče liberalizma na Belokranjskem. V obeh občinah je bila namreč volitev enoglasna in sicer v vsaki 53 glasov, v Gradacu za liberalnega Kočevarja, na Draščih za kandidata S. L. S.

d Veličasten prizor so bili kresovi, ki sta jih prižgali v soboto zvečer Radovica in Suhor, v metliški fari pa sledeče občine: Lokvica, Grabrovec, Rosalnice, Božakovo in Drašči. Fantje so kurili in slovesno klinkali, može so pokali iz topičev, dekleta pa lepo popevale v zahvalo za našo zmago v našem kraju. V nedeljo so pa vihrajoče zastave nanznanjevale slavno zmago.

d Pripravljeno godbo in Sokole so imeli v petek Metličani, da bodo takoj udarili, če Mazzelle zmaga, naprej po Metliki in potlej v Gradac. Naenkrat pokaže Makar telegram in Sokoli so se razleteli, kot bi ustrelil, godbi se je pa kar sapa zaprla.

d Težko so plačali v petek v Gradacu račune. Po volitvi se je namreč podal vsak Mazzelletov volivec v njegovo gostilno, kjer se je pilo, kolikor se je dalo: »Plačati ne bo treba ničesar, saj je bil napovedan bal skozi tri dni naprej,« so si mislili bratci. Naenkrat pride Mazzellečka vsa razburjena in začne pri mizah delati »rajtunge«. To so se obrzi nategovali.

d Podzemelj. Hranilnica in posojilnica je začela poslovati. Otvorila se je v nedeljo dne 23. svečana t. l. Po slovesni sv. maši, pri kateri je imel lep in prav primeren govor č. g.

metliški kaplan Keter Natlačen, so se privikrat sešli člani načelstva k seji, sami vrli, nesebični može. Določila se je obrestna mera in druge take formalnosti, a začel se je tudi že promet Hranilne vloge obrestuje hranilnica po 4 $\frac{1}{2}$ %, posojila daje po 5 $\frac{1}{2}$ %, vknjižene dolgove pa premešuje po 5 $\frac{1}{2}$ %. Posojila se dajo samo članom, hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. Torej može in žene, fantje in dekleta, vlagajte, sprejme se najmanjši znesek, če tudi le 2 K. Zrno do zrna pogača, kamen do kame, na palača, kronca do kronce varuje berača. — Volitve so izpadle v naši fari slabo za S. L. S. V občini Podzemelj je Mazzelle dobil 111 glasov, Suklje 33. Može podzemeljski! Poglejte nekoliko gori na »Kranjsko« čez Gornjance, kako so tam navdušeni za krščansko Slovensko Ljudsko Stranko, kajti ondi vedo, da ta stranka je res slovenska, je res ljudska; tam znajo, da ona edina pozna težnje kmečkega stanu, da ona edina ima res srce za kmeta, in kar ni kar tako, ona ima tudi potrebno moč in je res v stanu kaj storiti. Zato so tako navdušeni za to stranko, da so povsod skoraj enoglasno volili može te stranke. Podzemeljčani pa nastopijo tako odločno zoper to stranko! Ali je to dobro, je to pametno? Nikakor ne! Zatorej, bodite res zavedni može, otrsrite se liberalnih hujskačev in oklenite se stranke, ki je krščanska, slovenska in ljudska. Bog živi take zavedne Podzemeljčane!

Iz ribniške doline.

d Volitev deželnih poslancev se je v našem volivnem okraju končala z nad vse častno zmago S. L. S. in prežalostnim porazom liberalcev. Do zadnjega sta upala Rus in Merhar na zmago. Na dan volitve sta pa prešla zaslužen plačilo — grozno nezaupnico volivcev ribniške doline. Upamo, da bodeta za lep čas obesila svoji kandidaturi na kol. Malik naših liberalcev, ali kakor ga sami imenujejo »ljudski tribun«, o katerem so pisali v »Novi Dobi«, da od dne do dne raste število njegovih pristašev, je dobil prav neznatno število glasov. Njegov tovariš Nace jih je dobil 133 več nego on, čeprav je moral Rus, kot zmožnejši, po shodih mesto njega govoriti. Celo v svoji trdnjavi v Loškem potoku je malo manjkalo, da ni propadel. V Sodražici, kjer je mislil, da ima najboljši prijatelj, kateri so ga svojčas oboževali, je dobil ravno petino oddanih glasov, mejtem ko je pri zadnji deželnozborni volitvi imel naš nasprotnik lepo večino. Nezaдовоľen mora biti tudi z Nacetom, ki je zase v občini, v kateri on načeluje, zbobnal nad 100 glasov, Rusu pa jih je privoščil samo 45. Zdi se nam, da se je vse zarotilo zoper tega »ljudskega tribuna«. »Slov. Gospodarska stranka« mu tudi ni mogla pripomoči do poslanstva. Rusa in Merharja smatramo sedaj za politična mrliča. Čast pa našim somišljenikom, ki so jima 21. februarja pripravili tako imeniten pogreb. Tako vrlo se že dolgo niso držali pri kaki volitvi, kakor ravno to pot. V plačilo jim bodi sladka zavest, da so si mesto političnih kameleonov, Rusa in Merharja, izbrali poslancem moža, ki imata v resnici voljo delati za svoje volivce, ne pa političnih kozlov preobračati, kakor bi jih bila Merhar in Rus. S tem naj bo Rus-Merharjevo poglavje končano.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d St. Rupert. Izobraževalnega društva člani so napravili dvakrat predstavo »Kmet Herod« in enkrat »Kmet fotograf«. Mladenci so svojo stvar izvrstno naredili. Čast jim! Da, delamo in hočemo delati ramo ob rami, ter svetu pokazati, da iz majhnega raste veliko, če je volja in korajža! To imamo. Tudi dobrot-

nikov imamo že nekaj, še več si jih želimo in Bog obudi dobra srca, da nam pridejo na pomoč — za naš dom. — Občni zbor izobraževalnega društva se je vršil 16. t. m. Predsednikom je bil zopet izvoljen preč. g. Ivan Mervec, podpredsednikom č. g. Ivan Strahar. Društvo ima sedaj 89 članov. — Telo-vadni odsek vrlo napreduje, ne toliko v telovadbi kakor v samozavesti. Nabavil si je že »Čebelico«.

d Od Bele cerkve na Dolenjskem. Pri nas so se obhajale od 19. do 24. svečana misijonske duhovne vaje, katere sta z vso vnmemo vodila čč. gg. očeta jezuita Kunstelj in Rakovec iz Ljubljane. — Ljudstvo se je pridno udeleževalo stanovskih govorov, tako domače župnije, kakor iz sosesčine. Obhajancev je bilo okrog tisoč. — Bog daj vsem udeležencem trajnega duhovnega sadu! Čč. gg. misijonarjema pa naša iskrena zahvala in Bog plačaj!

d Novoustanovljena »Hranilnica in posojilnica v Trebnjem« je začela svoje poslovanje z 2. februarjem t. l. Vloge obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, posojila pa daje na intabulacijo po 5%, na poroštvo po 5 $\frac{1}{2}$ %. Posojila daje tudi na amortizacijo. Uradne ure: vsako nedeljo od 3. do 5. ure popoldne in vsak četrtek od 8. do 11. ure dopoldne. — Najboljši odgovor na vsa »strašila« od gotove strani, češ, »le nosite denar v župnišče, ko bote veliko nanesli, bo pa kaplan z vašim denarjem v Ameriko popihaval itd.« — je pač deistvo, da je imela posojilnica v teku prvih treh tednov 61.755 K 87 vinarjev prometa.

d V Radečah pri Zidanem mostu so vjeli lisjaka. Ne bilo bi vredno omenjati, ko bi ne bilo pri tem te posebnosti, da se je drznil v obljudenem trgu že več časa daviti jarčice. Vjeli so ga ravno pred novem zločinom v »Narodnem domu« o polnoči in sicer živega in dobro rejenega. Zaslužen kazni so preložili šele za po Veliki noči.

Notranjske novice.

Od Pivke.

n Obresti je znižala in sicer na poroštvo od šest od sto na pet in pol od sto hranilnica in posojilnica v St. Petru. Tako smo slišali na občnem zboru v nedeljo 23. svečana. Tako je prav, to se pravi pomagati kmetu v dejanju, ne samo v besedah. Marsikdo se bo poslužil te prilike, ako ima kje drugod izposojen denar in mora plačevati po šest od sto, vzeli bo raje posojilo pri tej posojilnici in si prihranil pri vsakih 200 kronah po eno krono na leto. — Z veseljem smo vzeli na znanje tudi, da izvršuje intabulacijo in extabulacijo posojilnica sama popolnoma brezplačno. Kdor je imel prej kaj tacega opraviti, vé, kako veliki so bili stroški. — Načelstvu smo zelo hvaležni za njegovo skrb za zadolženega kmeta.

n Gasilno društvo v St. Petru je napravilo predpustno veselico in prav veseli smo, da je izpadla prav dobro. Dovoljujemo si pa vsledno nekaj opomniti. Samo veselice v korist društva, — to še ni namen društva. Kako je torej načelstvo tega prekornega društva, da se celo leto za društvo prav nič ne pobriga in šele predpustom zvemo vsako leto, da društvo še obstoji. Radovedni smo tudi, kako je z računi in kam gre dobiček. Popolnoma nepristranska sodba o tem društvu bo vsejedno ta:

Dosedaj le pridno vince pilo,
S tem žejo si gasilo,
Na orodje in vaje pozabilo,
Dokaz: da popolnoma je gnjilo.

n Dekliška Marijina družba v St. Petru je s prireditvijo v nedeljo, dne 1. marca pokazala, da se dá v St. Petru marsikaj lepega napraviti. Slišali smo lepo ubrano petje, Ivanka Kraševceva deklamirala je prav dobro S. Gregorčičevo pesem: V pepelnici noči. Igralke v šaloigri »Pri gospodi«, pa so bile na odru kakor doma. Poslušavcev je bilo toliko, da je prostora kmalu zmanjkalo in so morali mnogi oditi. — Mladenci in dekleta, le tako naprej v izobrazbi in v poštenem veselju. —

Vipavske novice.

n Gostilničar Bajec na Planini, katerega imajo gotovo še v spominu vsi duhovniki, ki so kedaj službovali na Planini, je imel tožbo z g. učiteljem. Učitelj je hotel, naj prekliče, pa ni hotel in dobil je 4 dni in 4 poste. Par dni potem pa je šel zvečer ven in našli so ga nezvestnega na tleh. Še sedaj se ne zavé, položaj njegov je baje nevaren. Mi mu ne želimo hudega, pač pa zdravja in boljšega mišljenja. Pred kratkim je bil izvoljen za predsednika novega liberalnega društva na Planini.

n Naša zmaga. Dan 21. februarja je bil za nas Vipavce dan veselja in to po vsi pravici, kajti do sedaj smo bili mi edini, na katere je kazala kranjska dežela, kazalo kmetstvo ljudstvo s prstom in nas pomilovalo, da nas zastopa boben in kravji zvonec v deželni zboru in sram nas je bilo — in razjezili smo se, in glejte, minil je mrzli Božič in prišla je Velika noč, dan vstajenja za lepo vipavsko dolino. Od zdaj naprej nas bo zastopal naš dični Janez Lavrenčič, naša kri, ki z nami čuti, z nami trpi, njegove potrebe so naše potrebe, njegove rane — naše rane, naši žulji, žulji njegovi. Na Vipavskem je jasno, utihnil je boben, kravji zvonec je strtl. Ali zdaj razumete, zakaj smo Vipavci veseli, bolj kot ste vi tam na Kranjskem? Vi niste pridobili nič, mi pa smo storili v šestih letih velikanski politični korak naprej. Zdaj nas ni več sram, zdaj bomo lahko šli z jasnim čelom magari v Ljubljano. Sijajno smo zmagali; v naši dolini je dobil naš Janez 526 glasov večine, vitez Kajetan je dobil samo 213 glasov. — Zmagali smo v kljub temu, da so se naši liberalci pridružili in hoteli staviti velike svote, da zmaga »vitez Kamen«, zmagali smo

n Kaj govore slapenski liberalci? To-le: Res, da ima Lavrenčič večino; toda Kajetan je plemenit in ker je plemenitaš, ga ima cesar rad. Zato bo pa cesar Kajetanu »šenkla« glaso-ve in bo torej on poslanec in ne Lavrenčič. Dragi naš Janez tam doli v Vrhpolju, boj se, kajti tvoj poslaniški stolec se maje, izpodbili ti ga bodo Slapenci s svojo — modrostjo. Pa ne bodi hud na Slapence, privošči jim ta »trošt«, kajti brez tega »trošta« bi umrli žalosti.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Izobraževalno društvo v Studnem. V predpustnem času nam je naše k. s. izobraževalno društvo preskrbelo prav lepo veselico. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Le žal, da nimamo dovolj velikega prostora; mnogi niso mogli dobiti vstopnice. Pohvaliti moramo pred vsem našega vrliga šolskega vodjo g. Fr. Starmana, ki je vodil petje. Da v tako težkih pesmih izuri domače pevce, to je hvale vredno zanj in častno za pevce. Škoda, da nas je zapustil in odšel v drugo službo, ker je bil tu samo začasno nastavljen. V kratkem času se nam je zelo priljubil in nam prirastel k srcu. Tako vrliga pevca ne bomo nikdar pozabili. Bil je z ljudstvom in ljudstvo ž njim, in kaj je lepšega, kot tako vzajemno delovanje? Zato ohranimo blag spomin, naj tudi on nas ne pozabi. Naj pa tudi drugje tako deluje in ljudstvo

ga bo ljubilo, kakor smo ga mi. Tudi druge točke so se dobro obnesle. »Martin Kopač« je dal prav lepe nauke, kako se ne sme delati, ako nečemo, da bi ž njim delili nesrečo. »Bolnik in smrt« je prav primeren prizor za manjša igrališča. Vse osebe so svojo vlogo prav izvrstno izvršile. »Krčmarju pri zvitem rogu« smo prav iz srca privoščili, da so ga tako vlekli in opeharili, ker je točil med sv. mašo; gotovo se bo spametoval, kakor mu je sosed svetoval. Smejali smo se Janezu, Mihi, ko jih je krčmar iskal, pa je prijel brivca, ki ga je pa tudi obril, če ne po obrazu, pač pa za nekaj denarja. Kaj pa naj rečemo o našem »Ciganu baronu« —? Videli smo tu že izurjenega igralca, ki bi delal čast tudi mestnemu gledališču. Hvala vsem; le zopet kmalu kaj novega!

n Ali že veste? To namreč, da smo vsi, kar nas je »Domoljubovih« pristašev v reški dolini, »črni« in ničvredni! Tako se nam je v »Notranjcu« povedalo na vsa usta. Pa zakaj? Zato ker ne hodimo v K-tovo bigularno vpraševati sveta, kako se naj ravnamo v javnem življenju tistega človeka, ki sedaj zabavlja duhovščini in krščanski pravičnosti, a je včasih jedel s slastjo kruh ljubljanskega Marijanšča. Toliko za sedaj. Nekaj se bo pa tudi pralo pred ljubljanskim sodiščem.

Iz raznih krajev.

»Straža« na Dunaju. — Katol. slov. izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju deluje že 5 leto med dunajskimi Slovenci. Veliki pomen tega društva more ceniti le oni, ki ga je zanesla usoda v tuje mesto med tuje ljudi, ki so mu tuji po navadah in jeziku; med njimi se čuti osamljenega in zapuščenega, domotožje se vzbuja v njegovem srcu, a nikogar nima, ki bi ga umeval. Tako so živeli Slovenci, razkropljeni po vsem prostranem Dunaju; niso se poznali med seboj, drug za drugega ni vedel. Danes pa zbira »Straža« slovenske rojake vsako nedeljo v svojem prijaznem lokalu v VI. okraju Liniengasse 36, pri »Petermanu«. »Straža« skrbi zlasti za to, da ohrani dunajski Slovencem zlasti dva dragocena bisera: vero in narodno zavest. Zato prireja »Straža« vsako drugo nedeljo v mesecu slovensko popoldansko službo božjo (VI. okraj Pouthongasse 16, cerkev sv. Antona). Ob pol 3. uri je slovenski govor in pa litanije s slovenskim petjem. — Za narodno izobraževanje deluje »Straža« s tem, da daje mladencem in gospodičnam priliko, da se uče v društvu tamburanja in petja. Tako ima društvo lep tamburaški in pevski zbor, katera vodi spretni kapelnik g. phil. Bajuk. (Glej sliko v današnji številki.) Članom je na razpolago društvena knjižnica, ki šteje blizu 500 knjig, po katerih člani prav pridno segajo. Ob nedeljah zvečer imajo razen tega člani »Danice« v društvu predavanje. Vsako drugo nedeljo prireja »Straža« tudi večje zabavne večere. Tako je priredilo društvo v februarju Ant. Medvedovo igro »Za pravdo in srce«, ki je uspela tako sijajno, da more biti društvo na tolik uspeh ponosno. Pri tem so sodelovali člani akad. društva »Danice«, ki so prevzeli vse moške uloge in tako pokazali zopet, kako umevajo delovanje za narod: ne s frazami in popivanjem, ampak z resnim delom med ljudstvom. Uprizoritev žaloigre »Za pravdo in srce« je dosegla tolik uspeh, da so pri petem dejanju marsikomu igrale solze v očeh. Zeleti je, da spravite tudi v domovini to igro na oder povsod, kjer razpolagate vsaj s srednje dobrimi igralskimi močmi; gotovo bo

uspeh lep. — Ob tej priliki opozarjamo tudi vse rojake na prihodnji zabaven večer dne 8. marca, ob pol 7. uri zvečer v dvorani hotela Fuchs na Mariahilferstrasse. Na sporedu je tamburanje, petje in krajša šaljiva igra, pri kateri se bodele gotovo vsi zabavali. Vstopnina je prosta, pač pa se pobirajo prosti darovi v društvene namene. Torej na veselo in številno svidenje!

Narodno gospodarstvo

NAŠ PAŠA.

Primaruha, le naglejte se ga! Kako se modro drži naš Paša, pingavc! Gotovo ni nikoli mislil, da ga bo »Domoljub« raznesel po vsej Sloveniji in celo v Ameriko!

Živinorejska zadruga v selški dolini je imela tega »kerlca«. Samo osemnajst starih centov je tehtal, pa ga je vsakdo, še celo en gospod z Dunaja od poljedelskega ministrstva pohvalil: »Ta je res kerlec!« Na Dunaju bi ga radi videli, da bi ga selška živinorejska zadruga poslala tje v razstavo, ali zadruga je še mlada, dve leti komaj, in si ni upala na Dunaj, ki je tako preklicano v stran.

Kupili smo ga na Pingavskem za 700 K, prodali pa, ko je »kmeta doslužil«, samo za 610 K. Krota je v poldrugem letu precej zajedel, okrog 400 kron, vsaki dan eno kronco, pa brez pijače!

Zadruga je torej pri njemu izgubila okrog 500 kron! Kaj pa zarod? Okrog 50 krasnih telet ima danes dolina od njega! Vsako tele je pa bilo 20 do 30 kron več vredno, kakor preje od domačih bikov. Tako so dejansko prodajali in kupovali ta teleta! Torej dolina ali kmetje nimajo nikake škode, pač pa že samo pri teletih lep dobiček. Kdor ne veruje, naj pride pogledat!

Letos je stopila zadruga korak naprej, in kupila Paši vrednega naslednika Triglava za 1100 kron, starega šele 20 mesecev, ki je tehtal po dolgi vožnji in sestradan 10 in pol centov. Kmetje trdijo, da lepšega ni mogoče »zmalati«.

Takih kupčij ne zmore posamezen kmet, pač pa zadruga, kjer vsi udje nekaj »odrinejo«! Kje je pa toliko denarja? Kdor pristopnik zadrugi vplača delež 10 kron, pristopine 2 kroni, za skok plača 2 kroni; neud, ako ni zadrugnih krav, 3 krone, poljedelsko ministrstvo ima za živinorejo ogromne svote in kdor le trka tudi nekaj dobi.

Začetkom so nekateri še bolj debelo kakor bik gledali tiste dve ali tri kronce za skok. Ko so pa videli krasen zarod, so se smejali v pest: »Hudir, da se ne kesam!«

Zato kličemo selški živinorejski zadrugarji vsem kmetom: Osnujte si za večje okraje živinorejske zadruge, in oči se vam bodo odprle, da je vaša živinoreja še daleč daleč za Triglavom! Edini vir dohodkov je za nas živinoreja, če to izboljšamo, kar je mogoče le po zadrugah, podvojimo tudi naše dohodke! — Le pogledite še enkrat našega Pašo. Prihodnjič bodele videli nekaj drugega. Pozdravljeni prijatelji!

PROF. PAWLOW označuje

na podlagi točnih preiskav z zdrav
tek za najmočnejšega zlujevalca
sekretnosti želodčnih živcev. Prav
odlično pa zbuja tek, krepe želodec
in olajša bolečine prave Bradyjeve
želodčne kapljice. Piščejejo opravi
prebavnega dela, slast do jedi,
odstranjajo telesnemu dobrobiti
škodljivo napenjanje, čeravno tvor-
ritev kislin, telesu zaprtje, želodčne
bolečine in drugo motenje prebave.
Dobi se v lekarnah. O. Brady,
lekarnar, Dunaj I. Fleischmarkt
1.462, razpošilja šest steklenic za
K 5.—, tri dvojne steklenice za
za K 4.50 franko. 2428 12—1

Se ne izplača. Gospodinja beraču:
Če mi nasekate nekoliko drva, pa Vam
dam kosilo. — Berač: »Hvala! Se ne iz-
plača, potrebujem prav malo.

Revmatične

protinske bolečine, bodljaj, bolečine v udih
nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev
fluid s z. Elsafluid. Dvanajstletica za po-
skušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju
v Subici, trg Elsa 16 (Hrvaško). Ida.

Sarsaparilla sirup, ki ga proizvaja pod
imenom Herbabuy dr. Hellmann-ova le-
karna na Dunaju, (cena steklenici 1 K 70
vin.), je že 33 let uvedeno in najboljšo pre-
izkušeno odvajalno sredstvo, ker izborna
pospešuje odvajanje in čisti kri. Dobiva se
v vseh lekarnah.

Pomanjkljiva prebava je vzrok skoro
vsem boleznim. Za stalno vravnavo pre-
bave izborna služi dr. Rose balzam za že-
lodec iz lekarn B. Fragner, c. kr. dvorni
dobivatelj v Pragi. Dobiva se tudi v tukaj-
šnjih lekarnah. — Glej inserat.

Slab v računstvu. Ne vem, kaj bo
računati pa res ne znam. Zdravnik mi je
dovolil samo tri vrčke na dan, pa sam ne
vem, kolikrat sem se včeraj vstel.

Dušljivi kašelj

ta strah otrok, ozdravi uspešno v vseh primerih
Scottova emulzija. Scottova emulzija je
izmed najboljših pomočkov za slabotne, bolehave
otroke, ki jim hitro preskrbi rožnata okrogla tica

Scott-ova emulzija

ima od tod izredno zdravilnost in
krepilnost, ker je sestavljena samo
iz najboljših, najbolj finih in naj-
uspešnejših snovi, ki jih poseben
Scottov način pripravljavanja spaja
v okusno in docela lahko prebavno
smetano, Scottova emulzija
je odraslim in starcem takisto
dobrega učinka kakor otrokom.

Pristna je s to znam-
ko - ribičem - kot po-
rošitvenim znakom
za SCOTT-ov način.

Cena izvirni steklenici 2 K 80 v

Dobi se v vseh lekarnah.

Učenec se sprejme takoj v trgovino z
mešanim blagom. Več neko-
liko nemščine ima prednost. Naslov pri upravnistvu
Domoljuba. 5:9 1 - 1

Slabotni, v razvoju ali pri učenju za-
ostali otroci, ter slabo-
krvni, otožni, nervozni, utrujeni, lahko vznemirjeni
in zgodaj oslabei odrasli rabijo z velikim uspe-
hom dr. Hommela Haematogen.

Slast se vzbudi, duševno in telesno
moči se dvignejo, vse živčevje se ojači.

Zahtevajte izrecno pristni dr. Hommel-ov
Haematogen in ne dajte si usiliti nobeno izmej
mnogih ponarejanj. Dobi se v lekarnah. 2170 5—13

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Linz, 29. febr. 1908: 12, 18, 82, 66, 74.

Trst, 29. febr. 1908: 41, 59, 72, 65, 29.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglaš o
Thynomel scillae, to je izdelek, katerega
zdravniki radi priporočajo.

ŽITNE CENE.

Cene za 100 kg.

Ljubljana, 2. marca 1908.

Pšenica, domača	23.—
Rž	18.—
Oves	16.—
Ajda, črna	18.—
Ajda, siva	17.—
Proso, rumeno	14.—
Proso, belo	18.—
Ječmen	15.—
Fižol, rdeč	18.—
Fižol, koks	18.—
Fižol, mandalin	14.—

Službe išče izvežban organist, obč. tajnik
slovenske raiffe-
izenske posojilnice. Služba se lahko nastopi po do-
govoru. — Naslov pove upravnistvo „Domoljuba“.
558 2—1

Vrtnarski vajenec

se sprejme z vso oskrbo in primerno mesečno
plačo. Anton Bajec, umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana, Karlovska cesta št. 2. 569 2—1

Okolu 100.000 komadov v rabi, 5letno jamstvo, osem dni na poskus.

Brivce št. 31, najfin.
solinsko srebro - jeklo,
"volto brušena z okra-
šenim držalom, kot kaže
slika v okrašenih škatuli,
K 2.50. Št. 32, isto tože
"volto, K 3.—. Štev. 33,
isto, tože "volto K 3.80.
Št. 3700 s črnim, gladkim držalom, "volto, K 1.50
Brivca priprava v polirani leseni omarici
s zrcalom, se zapre in vsebuje brivce, jermen, šopič, posodico in
milo, K 4.20, 5.— s varnostnim glavnikom 60 v. več. — Nikak
riziko! Ako ne ugaja, denar nazaj!

Poklika po povzetju svetovno-znana trdka

Hanns Konrad, c. in kr. dvorni zaležnik, Most (Brux) štey. 1140 (Češko).

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franko. 270 10 - 1

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom Kongresni trg št. 19

sprejema hranilne vloge vsak po 4 $\frac{3}{4}$ % to je, daje za 200 kron
delavnik od 9. do 12. ure 9 kron 50 vinar. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najugnejša prilika za štedenje.

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.

Sirolin

Radi izbornega okusa ga tudi otroci radi uživajo.

2980

Pri pljučnih boleznih, katarih, oslovskem kašiju, škrofulozi, influenci

predpisujejo Sirolin „Roche“ številni profesorji in zdravniki. Sirolin izboljšuje tek ter pospešuje redilnost telesa.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, zahtevajte vedno: *Izvirni zavoj „Roche“.*

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel in Dunaj III/1, Neulinggasse 11.

Ilustr. brošure H. II. o boleznih vsled prehlajenja zastoni in franko.

„Roche“

Dobi se na zdravni. predpis v lekarnah à K 4.— steklenica.

Izdelovanje vseh predmetov za zdravilstvo, posebno 2193 12-3

kilnih (bruh) pasov

za moške, ženske in otroke natančno po meri. Pri poštenih naročilih se mora naznaniti, ali je kila na desni ali levi ali pa na obeh straneh in nje velikost.

Za gg. zdravnike: *H. K. saloga kirurg. in medic. instrumentov in aparatov, kavčuk-predmetov, elastičnih negaric itd., izdelovanje moderne.*

K. PIOTROWSKI, Sv. Petra cesta
Levčeva hiša št. 32, Ljubljana.

Trgovina s travnimi semeni

Franc Kastelic

v Kandiji pri Rudolfovem.

Uljudno naznanjam, da sem **otvoril** popolno urejeno 279 6

trgovino s travnimi in deteljnimi semeni

ki stoji pod strokovnim nadzorstvom g. V. Rohrmanna, načelnika podružnice c. kr. kmet. družbe v Rudolfovem.

Vsa semena so preiskana glede kalivosti in čistote po c. kr. semenski pregledovalni postaji na Dunaju, tako, da jamčim za oboje.

Priporočam se za cenjena naročila, kakorva hočem točno izvrševati, in ostajam z odličnim spoštovanjem

Franco Kastelic.

Kmetija

379 2—1

za 4 glave živine in 6 oralo v gozda, z lepim sadnim vrtom, 1½ ure od Ljubljane, blizu tovarne, se pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj **proda.**

Pismene ponudbe pod: **J. Žabnik**, pošta Sp. Hrušica pri Ljubljani (poštno ležaje).

Učenca

502 3—2

za čevljarsko obrt, poštenih starišev takoj sprejme **Mihael Blaznik v Škofji Loki.**

Proda se 2000 meterskih stotov

Živega apna.

Več pove **Ivan Gruden**, trgovec z apnom. **Ge-dič**, p. Kamnik. 479 4-2

Sanatogen

Od nad 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno potrjen kot najuspešnejše krepično in osveževalno sredstvo 85 6—5

: jači telo
krepi živce

Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Brošure razpošilja franko in zastoni Bauer & Co., Berlin S. W. 48. Glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 1.

Josip Polak

Ljubljana, Sv. Petra cesta
poleg „HOTEL LLOYD“.

Trgovina špecerijakega

blaga in špirita na debelo in drobno. Založena popolnoma s svežim blagom pod nizkimi cenami.

Eksport domačega brinjevega, hrušovega in jagodevega.

Prodaja semenskega fižola pravega ribničana. 282 12—2

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero izvirjem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je **Kaplor** št. II. isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončeka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Juršič**, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. b 2730

Na prodaj posestvo

z mlinom, s tremi tečajji z železnimi zobčastimi kolesi, z eno stopo, razen tega sta tudi **gostilna** in **brod**. 8 oralo v 1020 kvadratnih sežnjeh sveta, stanovitna voda. Okolica je bogata na gozdovih in poslopje je torej jako pripravno za zgradbo večjega podjetja, 1 uro od železnice. Cena 3200 gld. Zahteva se sedaj 1000 gld., drugo lahko čaka. Naslov: **Konrad Berzig**, vlg. Kralmiller na Šuhi pošta Ljubod, Koruško. 555

P. strožba točna!

Nizke cene!

Priporočam gg. čevljarjem in p. t. občinstvu svojo **trgovino z učenjem** **NOVO** in vseni čevljarskim potrebščinami v Ljubljani **ov. Petra cesta 2**, nasproti cerkve frančiškanov. Izkušal bom, da z dobrim blagom in nizkimi cenami zadovoljim vse c. odjemalce in prosim občinskega obiska.

2844 52—10

K. A. Krugar.

Prodaja vozov.

Usojamo si slav. občinstvu in našim cenjenim odjemalcem, ki so nas obiskovali na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani, javiti, da izdelujemo različne vozove jako krasno in trpežno, ter jih sedaj prodajamo v Ljubljani, na **Poljanski cesti št. 73** nasproti živinskemu semnju vsak konjski semenj. 463 3—2

Kedor hoče imeti torej zanesljivo in trpežno blago, naj se obrne na **Ivan Zajca**, kolar **Vir p. Domžale pri Ljubljani**, ali pa na **Janca Avmanna** kovač, ravnotam ali pa na **Franca Pirnata**, kolarja v **Sred. Jaršah 23**, pošta in železniška postaja Domžale.

Vsi zdravniki

priporočajo „**Feeolin**“ **milo**, ker po uporabi tega vse bradavice in gubice na obrazu, ogrci, pege, rdečica na nosu itd. brez sledu izginejo in ker je „**Feeolin**“ zajedno najbolje toaletno milo za dnevno uporabo. „**Lovacrin**“ milo je najboljšo sredstvo za čiščenje in gojenje las, ter najbolje sredstvo, da postanejo lasje elepi, prepreči izpadanje las, plešo in boleznj v glavi, napravi lase goste in mehke. — Cena „**Feeolin**“ ozir. „**Lovacrin**“ milu: 1 kom. K 1.—, 3 kom. K 2.50, 6 kom. K 4.—, 12 kom. K 7.—. Pošilja **M. Feith Nachf.**, Dunaj, VI., **Mariahilferstrasse 45**. Dalje se dobi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah države. 554 1—1

**Slaven,
Slaven,
Slaven,
Slaven,**

ker duva prtenino,
vsled bleščeče beline, ki jo dobi prte-
nina,
ker ne dobi prtenina po pranju **prav ni-
kekega duha,**
ker je zelo **počeni** in se pri pranju pri-
hrani mnogo časa

je

163 16-7

MINLOS^{ov} PRALNI PRAŠEK

KAKO EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI

Absolutno neobhodno **potreben** je za vsako **dobro ure-
jeno gospodarstvo.** — Pazi naj se na zgorajšnje varstveno
znamko in varuje naj se pred ponarejanjem, ker je isto brez
vsake vrednosti. — **Dobiva se v trgovinah z drogeri-
jami, kolonijalnimi blagom in z milom.**

Engros pri **L. Minlos, Dunaj, I. Mülkerbastei 3.**

**Ako ka-
šljate,**

če ste hripavi, zaslezeni ali nahnjeni, ako težko dihate in se ponoči po-
tite, je potrebno v Vašo korist, da rabite zaupanja vredno sredstvo.
Kot tako se hvali **Malapí-jev lipov medeni sirup** (Rp.: Syr.
thilliae 300 gr). Njegov učinek pri kašlju, hripavosti, zaslezenju, težki
sapi, kataris, pomanjkanju teka, nočnem potenju itd. se splošno pri-
znava. Vzorčna steklenica 3 K, velika steklenica 5 K, 3 steklenice
franko 15 K po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Glavna za-
loga za Avstro Ogrsko: **Lekarna pri „apostolu“, Budim-
pešta, Josefaring 64/46** 2694 20-14

20.000 metrov

ostankov

10-20 m dolgih, najfinejših, popolno brez napake, obeljeni, primerni za najfinejšo
telesno ali posteljno perilo

Rumburška in batist-tkanina	po 24 krajc. meter
Cefir za domačo obleko, bluze, predpasnike, otroške obleke, iz- borna kakovost, lepi nežni vzorci	18 1/2
Kanavas za posteljne prevleke, zajamč. perilno, gosta kakovost, živahne barve. 80 cm širok	24
120	35
Rjuke brez živa, 2 m dolge, 150 cm široke	90
Kuhinjske brisače, šahov vzorec	18
Brisače za posodo, rdeče karirane	10

EMIL FUCHS, Nachod I.

Najmanj se pošilja 5 kg za poskušnjo — ca 45 metrov. Neugajajoče se vzame radovolje
nazaj; vzorci se prilože le zavoju za poskušnjo. 534 1

Kašelj

naglo umiri, razkroji
slez in lajša izmeček
priatni 30 5

Karolinodolski
Davidov čaj.

1 zavoju 40 vinarjev.
Edina izdelovalnica:
: **Lekarna pri :**
„Češki kroni“,
Praga, Karolinov dol.
Dobiva se v lekarnah ali
direktno, če se pošlje
80 vin. (2 zavoja).
Zaloga v Ljubljani: Le-
karna „pri sistem orlu“,
Jurčičev trg.
Pozor pred ponarejanji.
Vsak zavitek ima tvrdko
in podpis A. Ferkl.

Agente

proti najvišji proviziji išče
brunovska izdelovalnica le-
senih rolet in žaluzij.
Hollmann & Merkel, Brunov,
460 Češko. 2-2

560

**Kor-
pu-
len-
CO.**

**debelost
odstranjuje**

zeliščno milo „Ural“
Odkovano je z zlato
kolajno in častno di-
plomo. Mesto zalitega
telesa mladeniška in
vitka postava. Nikakor-
šno zdravilo, edinole
kot sredstvo za odstra-
njenje debelosti. Zdrav-
niško priporočeno. No-
bene dijete, nobene pre-
membe v vsakdanjem
življenju. Izborjen uč-
nek. 1 kos 150 g 2 K.
3 kosi 5 K. 6 kosov
9 K. Dobi se edinole
pri **M. Faith nasl.,
Dunaj, VI., Maria-
hilferstraße 45.**

Viljeva štabnega zdrav-
nika in fizika dr. Schmida
12-1 znamenito 2536

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito na-
stalo gluhost. **tečeno le ušes,**
žumeno po ušesih in naglu-
host tudi ako je že zastarano.
Steklenica stane 2 gld z navodi-
lom o uporabi. Dobiva se samo
v lekarni

pri „**Črnem orlu**“ na
Novem trgu v Celovcu.

Pozori

Beril

Najceneje in najboljše **sukneno, modro,
platneno in manufakturno blago** za letno
dobo, se kupuje v novi trgovini pri

IVAN SAVNIK-U

pri v na
Besenčanu KRAJNJU Glavnem trgu.

Nevestam in ženinom se pri nakupovanju
posebno priporoča ta nova trgovina.

Istotam se dobiva tudi **domače** štajersko
rudeče in belo **vino** po nizkih cenah. 169

Odlikovana **semenska trgovina** in umetno
vrtnarstvo 216 10-6

Alojzija Korsike v Ljubljani.

Edina na Kranjskem strokovno urejena semenska
trgovina na debelo in drobno, 6 vrst **pease**, 10 vrst
detelje, 16 vrst **trave**. Čistih trav in več vrst
travnih zmesi, priporočenih po poljedelj. listih,
mnogovrstna **krmilna**, **zelenjadna** in **cvet-
lična** semena, vsa preizkušena; za dobro kaljivost
se jamči.

Tu se tudi izdelujejo **šopki** in **venoi**, sveži
in suhi, s trakovi in napisi, in vsi v to stroko spa-
dajoči **predmeti** po najnižjih cenah. Cenovnik za leto
1908 se dobi brezplačno. Za obila naročila se pri-
poroča z odličnim spoštovanjem

Alojzlj Korsika.

Lepo kmetijsko posestvo

skupaj jedna parcela v obsegu 60 oralov. Obstoja
iz njiv, košenin in gozdov, dalje hiše in z vsemi
gospodarskimi poslopji, vse v dobrem stanu, ležeče
v griču, jedno in pol ure od Ljubljane oddaljeno.
Proda se z ugodnimi plačilnimi pogoji.

Poizve se natančno na pošti v **Hrušici** pri
Ljubljani. 504 1

Filipa Neusteina
poslajene

odvajalne kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo pred-
nost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesi in
vporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih
v spodnjem delu telesa, lahko odvajajoče, kri čisteže,
nobene zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem po-
vsem neškodljivo, da bi preprečilo

zaprtje.

Izvor premnognih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi
uživajo tudi otroci.

Skatlica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovij z 8
skatlicami, torej 1-0 kroglic, stane le 2 K. Če se
pošlje naprej K 2-45, se pošlje franko 1 ovij.

Svarilo! Nujno se svari pred
ponarejanji. Zahtevajte
„Filipa Neusteina odvajalne
kroglice“. Pristoj le, če nosi vsaka
skatlica in navodilo našo zakonito
varstveno znamko v rdeče-črnem
tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip
Neustein, Apotheke“. Naše trgov.
sodnj. zavarovane embalaže morajo
imeti našo tvrdko. 2588 10-6

**Filipa Neusteina le-
karna pri sv. Leopoldu**

Dunaj, I., Prankengasse 6. Dobiva se v vseh lekarnah

Trda črepinja. Pokličji takoj živino-
zdravnika. Kobila je s tako silo udarila
po hlapčevi glavi, da se resno bojim za
njeno kopito!

Herbarny-jev podfosforfornato-kisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 38 let uveden, zdravniško preiskujen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomiruje kašelj in vzbuda slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 2 50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatelj: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“, DUNAJ, VII.1. Kaiserstrasse 73—75.**

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Crnovcu, Nov. Mestu, Reki, Sevednju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikavcu in Volčperku

Zaloga skoro v vseh lekarnah

Pratno samo s travo
navedeno znamko.Prod. potrošnikom se
svetuje.

Herbarny-jev okrepljeni

Sarsaparilla-sirup.

Je že 33 let uveden in najboljši preiskujen. — Izvorno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega sle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1 70, po pošti 40 vin. več za zavitek 2650 m

V gostilni. Gost natakarku: Se lahko odstranite, Vas ne potrebujem! — Natakark: Oprostite! Jaz sem odgovoren za srebrne žilice.

**Trganje
revmatičke
bolezni
Zoltán-mazilo.**

Steklenica 2 K, izvzemši porto.
Pošilja dvakrat da dan po pošti
"lekarna Zoltán"
Budimpešta. 31 5
Zaloga v Ljubljani:
— Emil Leustek —
lekarna, Resljeva cesta št. 1

Gone češko posteljne perje

5 kg sov tema K 9 00, boljše K 12—,
polbela skubljeno K 18—, belo K 24—,
snežno, kot puh mehko skubljeno K 30—,
K 36—, K 42—. Pošilja franko po po-
vzetju. Zamena dovoljena proti povratni
poštini. Benedikt Sachsel, Lobes št. 139

vri Plana, Češko.

Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred
vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvija v
veliko hudo, težko ozdravljivo rano. Še 40 let se je is-
kazalo medline vlažne mazile, tako imenovane praške
domače mazile kot tanežljive sredstva za zdravo.
Te vodnjake rane čiste, obvaruje lase, olajšajo vnetje
in bolečino, hlasti in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pulica 70 vin., pol pulice
50 vinarjev. Proti predpisili
K 8 15 se pošilja 4 pulice,
ali K 7— 10 pulic poštine
pronto na vsako postajo avstro-
ogradske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo
zaklenito deponovano
varstveno znamko.

Glavna zaloga

R. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana; ogel Nerudova ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljub-
ljani se dobi pri gg. lekarnarjih: G. Plocc, U.
pl. Truhelcov, H. Hardtschlag, J. Nays.

2172

Hamburg-Amerika-Linie

Vožnja traje
dal 6 dni

izvirna prilika za potovanje je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

Amerika 24.000 ton
Kaiserin Augusta-Victoria 25.000 ton

toraj se odpravljajo vsaki
torkar do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Razpisila daje zastopnik: **Fr. Seunig.**

Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Priložnostni nakup!

Namesto glid. 10—
samo " 1 75

30.000 komadov prodanih
stane lepa „Gloria“ srebrna s ploombo
36 urna anker-remontelna žepna ura,
prima kolesje z lepim glavir, okrovjem
s sek. kazalcem in lepo pozlačeno ali
posrebr. verižico z obeskom, natančno
idoča za samo 1 glid. 75 kr. 556 1-1

Dalje ponujam pozlačeno, 36 urno. (veleprima švicarsko ko-
lesje) remont. uro zlepo pozlačeno verižico za samo 2 50 glid.
Za vsako uro triletno pisмено jamstvo. — Po povzetju pošilja

Izvoz ur KOHANE Krakov št. 48.

Za neugajajoče denar nazaj. Mnogi so naročili po dvakrat.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos
sopet izključno po meni okroglo 4000 kom. takosvanih

vojaških kočev za konje

za ceno le glid. 2 20 komad in glid. 4 30 za
par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike
konj. Ti debeli, trajno trpežni koci so topli
kot kozuhovina, tamnosivi, okoli 150 200 cm
veliki, torej lahko pokrijejo celega konja.
— Razločno pisana naročila, ki se izvrše le po
povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se po-
šljejo na 2214 3

Steiner-jevo komisijsko razpošiljalnico
združenih tovarn za koece

Dunaj, II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugaja-
joče se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Moogoštevilna priznanja in naročila so došla od:
kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika
Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu,
posestnika Weichbergerja, Illosva, Grünvalda, Zor-
kovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Docro-
stany, Rosenauerja Zg. Moldava, Kahls-va Manken-
dorf, Schenka Gerldorf, lastna ka umetnega mlina
Fohringerja in dr.

V železniškemu vozu napaden in oro-
pan. Na zagrebškem kolodvoru sta v že-
lezniškem vozu napadla in oropala dva
žepna tatova delavca Antiča. Policija je
predrzna tatova prijela.

Čudež industrije.

New-York in London nista priznala ali evro-
pski celini ter je velika tovarna srebrnine prišla,
oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu
plačilu delavnih moči Pooblaščen sem izvesti to nalogo.
Pošiljam torej vsakomur sledeči predmeti in proti
temu, da se mi povrne

- glid. 6 00 in slom:
- 6 komadov različnih namiznih nožev s prstno
angličko blago;
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in enega komada.
 - 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
 - 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
 - 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za mleko;
 - 6 kom. ang. Viktorije žlice za podklado;
 - 3 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
 - 1 kom. cedilnik za čaj;
 - 1 kom. najfin. sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo glid. 6 00.
Vseh teh 42 predmetov je popreč stal glid. 60
ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni
glid. 6 00. Američansko pat. srebro je znano, je
skos in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra
25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz
ta leta inštalat na temelji na nikakršni slepartiji,
zavezanjem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi
bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj
nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omili to
krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot pre-
krasne

ženitovanjko in priložnostno darilo.

kakor tudi za vsake boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši amer. pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rambrandtstr. 19 O.
Telefon 14597.

Pošilja se v provincije proti pov-
zetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni pralek za njo 10 kr.

Prisno le z zvršen natančnim varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pisem:

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan Maribor.

Eksk. baronica Edelsheim mi je najtopleje pri-
poročila Vašo garnituro, torej prosim, pošiljite mi

tako garnituro za glid. 6 00.

Kocsard, 29. oktobra 1901.

Hons Tisza, voj. prof. Degenfeld.

Ker je Vaša garnit. v gospodnji jako koristna, prosim, da

mi pošljete še eno. Št. Pavel pri Prebodu.

Dr. Samko Böhlm, okr. in tev. zdravnik.

**Bolečine živcev in
revmatične
se
le
pomirje
in ozdravijo z**

**CAMPBOROMENTHOL
VOSTREBAL.**

Cena stekleni 80 vin. Dobiva se v lekarnah ali direktno,
če se vpošlje K 1 80 (2 steklenici) franko pri edini izdelo-
valnici Vostfebal-ovi lekarni, Praga-Karolinin dol.
Zaloga: Lekarna H. Marétschläger, Ljubljana, Jurčičev trg.
Pozor pred ponarejanji! 29 1

Trgovina s klobuki in čevlji Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg 10

priporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših klobukov, cilindrov in čepic, kakor tudi najtrpežnejših ter najfinejših čevljev.

Pozor! Čitaj! Pozor! Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.

Delovanje izborna, vseh sigurno. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Pomočnika in učenca

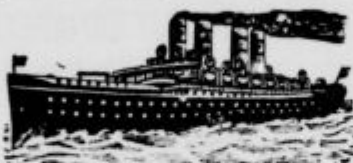
za mizarstvo obrt sprejme takoj **Jožef Vengar**, Koroška Bela 97, p. Javornik. 491 2-2

Zastonj 2554

zahtevajte moj ilustrirani cenik o urah, zlatinini, srebrnini itd.

Dr. Heger, urar, juvelir in giavar.
Oslek 1. Kapucinska ul. 4 (Slavon.)

V Ameriko in Kanado

najzložnejša,
najcenejša in
najvarnejša

vožnja s **Cunard Line**

Bližnji odhod:

Iz **Trsta**: Carpathia 3. marca, Altonija 18. marca, Slavonija 31. marca.

Iz **Liverpoola**: Lusitania 7/3, 4/4, 25/4, in 16/5, Mauretania 21/3, 11/4, 2/5 in 23/5.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odiassek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Kako si s 5 vinarji

vsakdo lahko oskrbi potrebno blago za obleko, platnino, sukno, posteljno opravo, oksford, sploh vsako tovrstno blago v največji izbi na lahek način in prav ceno. Piše se enostavno dopisnica na brate **Lechner v Grac** po vzorce, ki se razpošiljajo brezplačno na vse strani. 337 12-2

Josip Kordin

Ljubljana, Pred Skofije 3.

priporoča 334 10-7

svoje bogate zaloge vsakovrstnih
zanesljivih semen

bažer: trne domače, lucerne in rudače detelje, zaparbo, velikanske rumene, rudače in bele pese, in koruze za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: trzalnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša hrma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po niskih cenah. — Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

1. hranjeko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo

Aug. Agnola,

Dunajska cesta 13a, poleg Figovca

se priporoča prebrati duhovščini in p. n. slavn. občinstvu za uspravo cerkvenih oknov s umetnim steklarstvom ali slikane na steklo, stavbenih del, usprave okvirov, itd. itd. — Ime tudi v zalogi različno porcelanske in steklene posode za namizje gostilo in za sobne, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Narisi, ceniki in proračuni na zahtevo zastonj, mnoga spravevala za dovršena dela se cenjenim odjemalcem v ogled na razpisne. 1907 52-20

Zahtevajte zastonj

in poštnine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po **izvirnih tovarniških cenah**.

Niklasta remontoarka . . . K 3-
Sistem Roskopf patentna ura . . . 4-
Švicarska, originalni sistem
Roskopf patent . . . 5-
Registrirana „Adler Roskopf“
niklasta remont. na sidro . . . 7-
Srebrna remontoarka „Gloria“
kolesje, prosto . . . 8-40
Srebrna remontoarka, dvojni
pokrov . . . 12-50
Budilka . . . 2-90
Kuhinjska ura . . . 3-
Schwarzwaldska ura . . . 2-80
Ura s kukavico . . . 8-50

Za vsako uro 3 letno pismeno jamstvo. Brez rizike. Zamenja dovoljena, ali denar nazaj. 64 8

Prva tvornica za ure v **Mostu**

Jan Konrad

c. in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 936** (Češko).

Trgovski učenec

dobrih, poštenih starišev, star 14-16 let se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom pri tvrdki **Konsumnega društva v Starem trgu** pri Ložu. 568 3-1

Osební kredit za uradnike, učitelje, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji za hranilnico in predujeme uradniških društev dajejo po najzmernejših pogojih tudi proti daljšim odplačilom posojila na osebni kredit. Potovalci izključni. Naslovi konzorcijev se povedo brezpla. pri osrednjem vodstvu urad. društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25. 2438 1

Obrtna Ala-demija
Friedberg
pri Franko-brodu ob M.
Politično, svobodno in imenitno in arhitekto
568 11-4

KAŠLUJOČIM otrokem in odraslim osebam

priporočajo zdravniki zelo uspešno

THYMOMEL SCILLAE

koč sredstvo, ki odtrgava sluz, jo odvaža, ki blaži in potolažuje krčeviti kašelj in ki odstranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov se se že imenitno izrekli o hitrem učinkovanju tega sredstva, Thymomel scillae, pri oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franco pošiljati 2-30 K; 3 steklenice pri poštni 7 K. 10 steklenic pri poštni 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja
9430 c. kr. dvorz. zalagatelja 24-4

Praga III., št. 288

Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva,

izdelovalca in na varstveno znamko.

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in za najboljše potovalni naj se obrnejo na
Simona Hincetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kotavarska Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.